Թ. ՏԱՐԻ 2657 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 30 ՏՐԷ 4385 8 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1892 4 ՃԷՄԱԶԻԼ ԱԽՐ 1310 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳԻՐ

Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԷՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه‌ده غلطه‌ده آره‌وولك غزته‌سى اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	...	150
»	» Վեցամսեայ	...	75
»	» Եռամսեայ	...	40
Օտար Երկիրներէ	Տարեկան	...	56
»	» Վեցամսեայ	...	28
Ընտիր թուղթի վրայ	Տարեկան	Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց թղթատարի		Ղրուշ	50

Խմբագրութեանս ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, ԴԵԿՏ. 8/20 1892

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՆԻՒԹԵՐ

«ԵԹԷ ՌՈՉԻԼՏ ԸԼԼԱՅԻ»

«Ի՞նչ կ'ընէիք եթէ Ռոչիլտ ըլլայիք»։ Այս հարցն առաջարկեց մօտերս Ֆիկարօ, ուզելով հասկնալ թէ իր ընթերցողք ինչ կը յուսան Ռոչիլտեան գերդաստանէն՝ սեղանաւորական, գիտական, գեղարուեստական, բարեգործական և այլ ձեռնարկութեանց ու մեծագործութեանց մասին, այնպէս որ Ռոչիլտք աւելի ժողովրդական ըլլան քան որչափ են այսօր։

Շատ մը պատասխաններ եկան, որոյմէ քաղուած մը կուտայ Ֆիկարօ։ Թերթին խմբագրապետն ինք կը պատասխանէ որ եթէ Ռոչիլտ ըլլար, Բանամայի ջրանցքին չինութիւնն ի գլուխ հանելու կ'օգնէր, առ որ լոկ իւր անունն պիտի բաւէր՝ առանց քսակէն բարա մը հանելու։ Կը յիշուի թէ Ռոչիլտք սկիզբէն անիրագործելի վճռեցին այս ձեռնարկ և չմասնակցեցան։

Ուրիշ մը կը գրէ որ եթէ ինք Ռոչիլտ ըլլար, երկու պալատ կը կառուցանէր, մին Գիտութեանց, միւսը Գեղարուեստից։

Երրորդ մը կ'ըսէ որ ինքն ալ պէտք չէր թողուր որ երաժշտասէրք Գերմանիոյ Պէյրէօթ քաղաքն երթային Վակներեան երաժշտութիւն լսելու, այլ Փարիզի մօտ թատրոն մը կը կառուցանէր՝ Վակների չինածին յար և նման։

Գալով բարեգործական հաստատութեանց, ամենէն չահեկան պատասխանը կուտայ գրող մը, որ նախ կը տեղեկացնէ թէ Ռոչիլտք մեծ բարերարութիւններ կ'ընեն միշտ, և աշխարհի ամեն կողմը, բայց իրենց ըրածներուն ամենամեծ մասն անծանօթ կը մնայ, զի չեն ուզեր հռչակուիլ։ Միջին Դարու Հրէից սովորութիւնը բնազդաբար մնացած է Ռոչիլտեան գերդաստանին մէջ, որ չուզեր իւր պերճութիւնն աշխարհի առջեւ ի հանդէս բերել չափէն աւելի աչքի զարնող կերպիւ։

«Բայց եթէ ես Ռոչիլտ ըլլայի, այսպէս չէի ըներ։ Քանի որ աշխարհ մեր վրայ կը խօսի, անունս հռչակելէն չէի վախնար, բաւական է որ ամփափ եւ մեծ գործ մ'ընեմ մարդասիրութեան ճամբուն մէջ։ Փոխանակ մեր ողորմութիւններն աշխարհի չորս կողմը ցրուելու, ի Փարիզ և Ֆրանսական մեծ կեդրոններու մէջ պատսպարաններ կը հիմնէի, ուր թշուառք ամեն օր գտնեն սնունդ և պատսպարութիւն, հիւանդաց համար հիւանդանոցներ, դարմանատուներ ծննդաբեր կանանց համար, պաշտպանութիւն աղքատ ուսանողաց համար, դրամատուներ առժամանակեայ դրամական անձկութեանց համար, ևլն։

«Այնպէս կ'ընէի վերջապէս որ՝ մեր չնորհիւ ամեն ոք ապահովութիւն ունենայ ծնելու, ապրելու և հանգարտ մեռնելու։ Այն ատեն ժողովուրդը կը սիրէր և կը յարգէր մեր անունն։

«Բայց արդեօք ամեն ոք գոհ կ'ըլլա՞ր այն ատեն։ Բնա՛ւ մի յուսաք։— Մեր բարեգործական հաստատութիւններէն ուղղապէս օգտուողներն իսկ ամենէն աւելի կը գանգատին։ Կ'ըսեն թէ ապուրն աղէկ չէ, անկողինը կարծր է, և այս հաստատութեանց մէջ (ի փոխարէն պատսպարութեան) չափահաս եւ առողջ մարդոցմէ պահանջուած աշխատութիւնն ալ անտանելի է, ևն. ևն.

«Բայց թողունք որ քննադատեն։ Որչափ ալ գանգատին, գոնէ ապահով են թէ ցուրտէ կամ անօթութենէ չպիտի մեռնին։

«Այն ատեն ալ իրաւ է որ փափկասիրտ գործիչներ պիտի գտնուին, որք մեր բարեգործական հաստատութեանց պատսպարեալներուն խղճալի վիճակին պիտի գթան, և իշխանութենէն պիտի խնդրեն քննութիւններ ու նոր քննութիւններ՝ նախորդ քննութեանց դէմ։ Բայց թողունք որ ըսեն և ընեն ինչ որ ուզեն։ Մեր բարեգործութիւն աշխարհի առջեւ պարզուելէն ու քննուելէն չպիտի վախնայ։»

ՃԷՅ ԿՈՒԼՏ միլիառատէր մը չէր, ո՛չ ալ Ամերիկայի ամենէն հարուստ մարդն էր։ Աստորք, Վանտըրպիլտք և Ռոքֆէլլըք Ճէյ Կուլտէն աւելի հարուստ էին և են։ Բայց Աստորեան և Վանտըրպիլտեան գերդաստանաց հարստութիւնն երեք սերունդներու գործն է, և Նիւ Եորք քաղաքին ու նահանգին բնական զարգացման արդիւնք. իսկ Ռոքֆէլլըրի գերդաստանին հարստութիւնը քարիւղի մենավաճառի չնորհիւ ստացուած է։ Միայն Ճէյ Կուլտի հարստութիւնն է որ յանդուգն չահադիտութեանց արդիւնք է, մէ՛կ մարդու գործ, առանց բնական տարերց կամ մասնաւոր արտօնութեանց օժանդակութեան։ Քսան և հինգ տարի յառաջ Ճէյ Կուլտ ընդամենայն հազար ոսկւոյ տէր էր, զոր խնայած էր իւր երկրաչափի ամսականներէն։ Երբ 1857ին տագնապ մը նահանգի մը երկաթուղւոյ թուղթերը չափազանց կոտրեց, ինք որ՝ իբրեւ երկրաչափ՝ նոյն երկաթուղւոյն բնական յարմարութեանց և ապագայ զարգացմանց գիտակցութիւնն ունէր, իւր բովանդակ հազար ոսկին նոյն թուղթերը գնելու գործածեց, և չատ չանցած գոհութեամբ տեսաւ որ իւր սկզբնական դրամագլուխը քանի մը պատիկ աւելցեր է այս իմաստուն չահադիտութեամբ։ 1859ին, երբ 20,000 ոսկի ունէր, Նիւ Եորքի Սակարանին մէջ հաստատեցաւ իբրեւ միջնորդ, և այն ատեն ալ իւր բովանդակ 20,000 ոսկին գործածեց Երիէի գաւառին երկաթուղւոյն թուղթերը գնելու, որով չատ չանցած նոյն երկաթուղւոյ ընկերութեան տնօրէն եղաւ։ Ա՛լ անկէ ետքն իւր յանդուգն և հեռատես չահադիտութիւնք չափ չունեցան։ Երկաթուղւոյ գծի մը վրայ աչք տընկե՞ց, գիտէր անոր տիրանալու կերպը.— կողմնակի գծեր կը չինէր նոյն երկաթուղւոյն, և չատ չանցած կը հարկադրէր ընկերութիւնն՝ այն կողմնակի գծերը գնելու կամ վարձու բռնելու, մրցումէ ազատելու համար։ Ամեն կերպիւ կը մտնէր նոյն ընկերութիւնը՝ ծախքերն աւելցնելու, և պէտք եղած դրամն ինք փոխ տալով, մուրհակներ կ'առնուր, և երբ օրին մէկը տեսնէր որ ընկերութեան սնտուկին մէջ դրամ չէ մնացեր՝ ծախուց աւելնալուն պատճառաւ, կը պահանջէր մուրհակներուն վճարումն, և կը կոտրէր ընկերութեան թուղթերը, զորս դիւրագնի ժողվելով հրապարակէն, տնօրէնութիւնը ձեռք կ'անցունէր։ Այն ատեն փոխադրութեան գները կ'իջեցնէր չարաչար, քանի որ աժան ձեռք ձգած էր գիծն, և մօտակայ ընկերութեանց դէմ այնպիսի սոսկալի մրցում մը կ'ընէր, որ զանոնք ևս իւր կամաց և պայմանաց հպատակելու կը հարկադրէր։

*

Օր մը իւր թշնամիք լուր հանեցին թէ Ճէյ Կուլտին բանը բուրդ է, սնանկանալու վրայ է։ Անմիջապէս հրաւէր ղրկելով իւր գրասենեակը ժողվեց հրապարակին ամենէն երեւելի սեղանաւորներն և անոնց առջեւ պարզեց Պանքաներու մէջ ունեցած իւր դրամին և արժեթղթոց տրծակներուն վկայագրերն, որք ի մասին 10,600,000 անգլ. ոսկւոյ արժէք կը ներկայացնէին, և աւելցուց որ եթէ ներկայք այսչափ հարստութիւն մը անբաւական համարին Նիւ Եորքի Սակարանին մէջ գործելու համար, ուրիշ չորս միլիոն անգլ. ոսկւոյ ևս հարստութիւն ի ցոյց կրնայ դնել մէկ—երկու օրէն։

Ոսկւոյ ճգնաժամ

Չահադիտութիւնք մինչեւ անխղճութեան կը տանէր երբեմն։ 1869ին արուեստական միջոցներով ոսկեդրամի նուազութիւն յառաջ բերաւ հրապարակի վրայ։ Համոզեց գանձային պաշտօնէութիւնը թէ հնձոց անբաւականութեան պատճառաւ Ամերիկեան կեդրոնական գանձն իւր ոսկեդրամին մեծ պէտք պիտի ունենայ յառաջիկային, և այնպէս կարգադրեց որ գանձէն ոսկեդրամ պահեստը ժամանակ մը հրապարակ չհանուի։ Այն ատեն հրապարակի վրայ պատրաստ գտնուող ոսկեդրամին մէկ մասն ինք կապելով, սկսաւ բարձրացնել հետզհետէ ոսկւոյ արժէքը թղթադրամի։ Այս բանն ըրաւ ծովակալ Ֆիսք անուն չահադէտի մը հետ ընկերակցութեամբ։ Երբ ոսկւոյ արժէքն 100էն 150ի ելաւ թղթադրամի դէմ, Ճէյ Կուլտ գաղտնապէս լուր առաւ թէ Գանձը մէկ միլիոն անգլ. ոսկի հրապարակ պիտի հանէ։ Այս տեղեկութիւնն իւր ընկերոջ չիմացնելով, թողուց որ խեղճ Ֆիսք 100ին 160ի հանէ ոսկւոյ արժէքն և ինք ձեռքի տակէ ծախել սկսաւ, նոյնչափ չահելով ինք որչափ կորուս իւր ընկեր։

Անհաշտական մարդը

Ճէյ Կուլտ զուարճութիւն չէր սիրեր։ Իւր մեծագոյն զուարճութիւն իւր չահադիտական գործողութիւնք էին։ Կանուխ կ'ելլէր և ուշ կը պառկէր, միշտ ճշդապահ և տոկուն աշխատասէր էր։ Երկաթուղւոյ և հեռագրաց բազմաթիւ ընկերութիւններու տնօրէն, ամեն բանի կը հասնէր, ամեն գործի ամեն մանրամասնութեան խելք կը հասցնէր։ Արծուի աչքերով կը հսկէր իւր ամենէն հեռաւոր պաշտօնէից գործերուն վրայ։ Ո՛չ կը ծխէր, ո՛չ կը խմէր։ Մոլութիւններէ զերծ, իւր ընտանեկան կեանքին սիրահարն էր, կը պաշտէր իւր կինն և զաւակները։ Թէպէտ բարեգործական կտակ մը չէ թողուց, բայց ի կենդանութեան մեծապէս կը նպաստէր մարդասիրական գործերու։ Իւր տարեկան ելմտացոյցին մէջ 20,000 ոսկւոյ գումար մը միշտ նշանակեալ էր այս նպատակաւ։ Կանոնաւոր անդամ մ'էր Երիցական Եկեղեցւոյ։

Ճէյ Կուլտ ամենէն հարուստ Ամերիկացին չէր

Ճէյ Կուլտի հարստութեան ճիշդ քանակութիւնը Նիւ Եորքէ առ Թայմզ ուղղեալ հեռագրեր հարիւրէն մինչեւ 150 միլիոն տոլար կը հաշուեն, այսինքն՝ 20էն մինչեւ 30 միլիոն անգլ. ոսկի, կամ կէսէն մինչեւ երեք-քառորդ միլիառ ֆրանք առ աւելն։ Ըստ վերջին լրոյ, կէս միլիառ ֆրանքէն աւելի չէ եղեր։

Հեռագրաց ընկերութիւնք որոց տէրն էր Ճէյ Կուլտ՝ աշխարհի բովանդակ հեռագրաց մէկ քառորդը կը բանեցնեն։ Երկաթուղեաց ընկերութիւնք որոց տէրն էր Ճէյ Կուլտ՝ աշխարհի բովանդակ երկաթուղեաց մէկ քսաներորդ մասը կը բանեցնեն։

Այսչափ ընդարձակ գործերով պարապեալ մէկու մը բովանդակ զուարճութիւնն՝ իւր ընտանեկան շրջանակէն դուրս՝ իւր բուրաստանն էր, որուն ամեն օր ժամ մը յատկացուցած էր։

Փոքրիկ զուարճութիւն մը

Բարեկամներն անգամ մը զինք ստիպեցին Եւրոպա զբօսական պտոյտ մ'ընելու։ Առաւօտ մը կ'ուզէին իրեն ցուցնել Ամսթերտամի սքանչելի թանգարանը։ Ճէյ Կուլտ պահ մը անոնց ուշադրութենէն խուսափելով, վազեց գնաց տեղւոյն Սակարանն, և կէս օրուան ճաչին ժամանակ վերադարձաւ, ցաւ յայտնելով որ չկրցաւ թանգարանն երթալ, և յարելով անցողաբար թէ նոյն առաւօտուն Սակարանը գացած ըլլալով, կատարած չահադիտական գործողութիւններէն 400 հազար տոլարի գումարը (80 հազար անգլ. ոսկի) չահած է, յորմէ աւելին չահած էր ուրիշ օրեր։

Թէնոցներուն գերը՝ Սակարանին մէջ

Օր մը, Նիւ Եորքի Սակարանին մէջ, գործողութեանց վերջանալէն ետեւ գործիչք գիտցին որ Ճէյ Կուլտ իւր թէնոցին վրայ մատիտով բաներ կը գրէր, եւ կռահեցին թէ վաղուան կատարելիք գործողութիւնները միտքը մնալու համար կը նշանակէր զանոնք։ Ըրին չըրին, կաշառեցին Ճէյ Կուլտի սպասաւորն, որպէս զի նոյն թէնոցները լուացարարին յանձնելէն յառաջ քանի մը վայրկեան փոխ տայ իրենց։ Եւ իրօք, տեսան որ թէնոցին վրայ գրուած էր հետեւեալ օրն այն ինչ թուղթերը բարձրացնել և այն ինչ թուղթերը վար զարնել։ Անոնք ըստ այնմ հակառակ գործողութիւններ ըրին։ Բայց ո՞րչափ զարմացան և ցաւեցան երբ տեսան քանի մը ժամ ետքն որ Ճէյ Կուլտ ծուղակի մէջ ձգեր է զիրենք, կռահելով թէ իւր թէնոցը ձեռք ձգել պիտի ուզեն, և թէ իւր կատարել մտադրած գործողութեանց ճշգիւ ներհակը նշանակած էր թէնոցին վրայ, որով ինքն օգտուած է անոնց գնումներէն և վաճառումներէն։

Ճէյ Կուլտի դէմ չատ անգամ ընկերակցութիւններ կազմուեցան՝ զինք հրապարակէն վտարելու համար, բայց ամեն անգամ Ճէյ Կուլտ մէկ մէկ կերպիւ ջուրին երեսն ելաւ։ Միակ յաջող թշնամին որ յաղթահարեց զինք՝ ստամոքսի հիւանդութիւնն էր, և այս հիւանդութեան զոհ գնաց Սակարանաց այս Նափոլէոնն, ինչպէս նոյն հիւանդութեան զոհ գացած էր միւս մեծ Նափոլէոնն։ Եւ սոյն հետ մէկտեղ ջղացաւութիւն մը քանի տարիէ հետէ չարաչար կը տանջէր այս մարդը, որ ամենէն հարուստ մարդոց մին ըլլալով հանդերձ, կ'ըսէր միշտ թէ ամենամեծ հարստութիւնն առողջութիւնն է։

Թերեւս այլ և այլ նկատմամբք հետեւելի օրինակ մը չէր, բայց Ճէյ Կուլտի կեանքն ինքնօգնութեան զարմանալի օրինակ մը կրնայ համարիլ։ Անգլ. լրագիրք կ'ըսեն սակայն թէ այսքան մեծ և արագ հարստութիւնք Նոր Աշխարհին մէջ միայն կրնան ստացուիլ։

ԲԱԶՄԱԶԱՆԱՑ

ԳՈՐԾԱՒՈՐՔ.— Միլանի քաղաքային խորհրդոյն մէջ սրտաչարժ դէպք մը պատահեցաւ նախորդ չաբթու։ Կը յիշուի թէ հանգուցեալ բարերար մը, Պ. Լոռիա, 12 միլիոն ֆր.ի փառաւոր կտակ մ'ըրած է, որով Գործաւորական Տուն մը պիտի հաստատուի, անգործ բանուորներն հոգալու և անոնց գործ գտնելու նպատակաւ։ Խորհուրդն այս կտակին վաւերացման կը զբաղէր, երբ ներս մտաւ բանուոր մը, որ յայտարարեց թէ երեք տարիէ հետէ փոքրիկ խնայողութիւններ ըրած էր իւր անբաւական աւուրչէքով, և իւր ընկերներէն ալ նպաստներ խնդրած էր՝ Պ. Լոռիայի մարդասէր գործին աջակցելու համար ըստ կարելւոյն։ Իբրեւ արդիւնք այս խնայողութեանց, բանուորը ներկայեց Խնայողական Սնտուկին մէջ դրած գումարին մուրհակն, յորմէ կ'երեւէր թէ ընդ ամենայն 1,500 ֆր. յանձներ է։ Խորհուրդը ջերմագին ծափահարութեամբք ընդունեց խեղճ բանուորին լումայն, որ 12 միլիոն ֆր.ի իշխանական նուէրին վրայ պիտի աւելցուի, որպէս կաթիլ մը ջուր ովկիանոսի մը մէջ, բայց անշուշտ անկէ աւելի պիտի արժէ, քանի որ կը ցուցնէ թէ բանուորներու դաս իրեն եղած բարութիւնները գիտէ գնահատել։

ԻՏԱԼԻՈՅ արքունի վարչութիւնը կարեւոր խնայողութեանց ձեռնարկած է, ելմտացոյցի հասարակչռութիւն ձեռք բերելու համար անպատճառ։ Ամեն աստիճանի չատ մը սպայներ հանգստեան թոշակ խնդրելու և գործօն ծառայութենէ քաշուելու հրաւիրեցան, որով կէս առ կէսէ աւելի կը զեղչուին անոնց վճարուած տարեկան ռոճիկներ։

ՎԱՐԺԱՊԵՏԻ մը, Եուստուս Վիլհէլմ Եաստ, ծննդեան 90րդ տարեդարձը տօնեցաւ նախընթաց կիրակին ի Տարմշտատ։ Այս մարդ Գերմանիոյ առաջին մանկավարժներէն մին է, և Ռայնլանտի մէջ ժողովրդական կրթութեան անուամբ ճանչուած հաստատութեան կը պատկանի, որոյ պետերէն մին եղած է։ 1840ին Մայնցի մէջ բանտարկեցաւ այնպիսի ամբաստանութեամբ մը որոյ անհիմն ըլլալն երկու տարի ետքն հաստատուելով՝ անպարտ արձակեցաւ։ Անկէ ի վեր անընդհատ չարունակեց իւր վարժապետի պաշտօնը դպրոցի մէջ, որոյ սահմանէն դուրս չելաւ բնաւ։ Ամբողջ սերունդներ կրթեց, բայց քաջառողջ է տակաւին, և Հէսի ուսուցչական դասը կը յուսայ տօնել նաև հարիւրամեակն այս ծեր և արդիւնաւոր մշակին կրթական գործին։

Ի ՓԱՐԻԶ արագապէս կ'աճի այն կառքերու թիւն որոց անիւները ձգախէժով (լասթիք) պատած են, որով ձայն չեն հաներ, յաճախորդները չեն ցնցուիր, և կառքն ալ չատ չի հիննար։ Բայց այսչափ առաւելութեանց փոխարէն, ոտքով գացողները կը նեղուին. զի կառքին գալը չեն իմանար, և ընդհարմունք կը պատահին աւելի յաճախ։ Ոստիկանութեան վարչութիւնը կը խորհի հարկադրել կառապաններն որ զանգակ մը կախեն ձիերուն, կառքին անցքը հետիոտն գացողներուն ազդարարելու համար։

ՎԻԼՀԷԼՄ ԿԱՅՍՐ իւր չատ մը հմտութեանց վրայ կ'աւելցնէ նաև նաւային ճարտարապետի գիտութիւնն, որով այս օրերս նոր տեսակ մարտանաւու մը գծագրութիւնն աւարտեց, և յանձնեց Նաւարանի ճարտարապետներուն, որք վերջնական յատակագիծն յօրինեցին և ըստ այնմ պիտի չինուի։ Սպայից և նաւաստեաց խցիկները նաւուն վերնայարկը զրուած են, որ առողջական տեսակէտով մեծ առաւելութիւն մ'է։ Փոթորիկ կամ պատերազմի ժամանակ, կարելի պիտի ըլլայ զօրաւոր մեքենայի մը չնորհիւ ստորնայարկն իջեցնել այս խցիկներ և վտանգէ զերծ կացուցանել զայնս։

ԼՈՆՏՈՆԻ Ռոսկըրչայ մեծահարուստ գասր 25,000 ոսկի տուաւ ի նպաստ այն գումարին որ պիտի գործածուի գործաւորաց համար առողջապահիկ պայմաններով փոքրիկ աժան բնակարաններ կառուցանելու։

Ի ԲՐՈՒՍԻԱ կարդալ գրել չգիտցող զինուորաց թիւը տարուէ տարի կը պակսի, և ըստ վերջին վիճակագրութեան, մինչ 1880ին նոր գրուած զինուորաց 10,000էն 154ը միայն տգէտ էին բոլորովին, այս տարի 10,000էն 45ը միայն տգէտ են։ Թէպէտ ուրիշ բանակներու մասին ալ նոյն վիճակագիրն հաստատուած է, բայց ի Բրուսիա կարդալ գրել չգիտցողներու համեմատութիւնն աւելի պակաս է քան Ֆրանսայի կամ Անգլիոյ մէջ։

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (24)

Է. ԹԻՖՖՈՒՌ ԵՒ Է. ԼԻՔՍԸՆ

ՓԱՐԻԶԻ ԴԻՒՑԱԶՆՈՒՀԻՔ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԳԵՂԱՆԻՆ ԸՆԹԵՌԻԱ

Պէտք է ըսել թէ Լուիզ ամենէն գէշ միջոցն ի գործ դրած էր Կասթոնը դարձի բերելու համար։ Եթէ, ստիպելէ ետք զայն որ ճանչնայ իր փորձին անամօթութիւնն և գժպուհութիւնն, համոզման բերած էր զայն, կոչում ընելով անոր բնոյթին ազնուականութեան, մեծ և վեհանձն երեւելու պարտաւորութեան, հաւանական է որ անձնատուր ըլլար գնա. բայց անխոհեմութիւն գործած էր իր արհամարհանքով զայն ծաղկելու, իր նախատինքն անոր երեսին թքնելու, զայն գրգռելու. չափազանց էր այս։ Կասթոն անոնցմէ չէր զորս վտանգը կ'ահաբեկէ. հեռի էր այդ բանէն, որ կը զայրացնէր, կը կատղեցունէր զայն։ Ճարտարօրէն և բարւոք կերպով չահասփրելով անոր բնաւորութիւնը, հերոս մը կամ մարտիրոս մը կարելի էր ընել երիտասարդ կոմսը։ Զարեբու երեսպաշտութիւնը վատթար ցոփակեաց մը ըրին զայն։

ԺԲ

ԿԱՍԹՈՆ ԿԸ ՊԱՏՐԱՍՏԷ ԻՐ ՎՐԷԺԸ

Երբ Լուիզ Մօպէր դուրս ելաւ Պ. տը Պռոնէրի տունէն և ազատ գտնուեցաւ, սփոփանքի հառաչ մը արձակեց. յետոյ սկսաւ արագօրէն քալել։ Բայց, խոկոյն, զգաց որ վհատումը կը պաշարէր իր սիրտը։ Ռօսթան կոմսին նախատական խօսքերն յիշելով, չկրցաւ արցունքը զսպել։

Մտածեց թէ ի՛նչպէս ազնուական մը կրնար ստորնանալ մօր անօթութիւնը չահագործելու աստիճան որպէսզի յաղթէ աղջկան ընդդիմութեան։

Պահ մը մտածեց երթալ գտնել Ռօսթան կոմսուհին և ամեն բան յայտնել անոր։ Բայց ի՞նչպէս համարձակիլ ըսել մօր մը. «Ձեր որդին թշուառակա՛ն մըն է։ Մինչ դուք օգնութեան ձեռք կը կարկառէք դժբախտներու, մինչ դուք ձեր պատիւն ու ձեր փառքը կը դնէք ազատելու զանոնք որ ճակատագիրէն հարուած կրած են, ձեր որդին կը ճգնի անդունդը մղել զանոնք և անոնց առաքինութիւնը վաճառքի կը գնէ անօթութեան միջոցաւ։»

Մնաց որ, կրնա՞ր յուսալ որ իր խօսքին հաւատ ընծայուի։ Ընդհակառակն, գրպարտիչ չ'պիտի նկատուէ՞ր։

—Ոչ, ոչ, ըսաւ ինքնին Լուիզ, թող անիկա ամեն բան անգիտանայ և թող Աստուած օգնէ մեզի։

Եւ յետոյ, երիտասարդը կրնար զղջալ կամ դէթ ջրել իր խորհուրդները։ Լուիզ այս յոյսին փարեցաւ։

Երբ տուն դարձաւ, հոն գտաւ Էմմանուէլ Տարսէն որ իրեն կը սպասէր։

Երիտասարդը կը սիրէր զայն, և աղջիկն ալ տհաճութեամբ չէր նայեր անոր։ Կարճ խօսքով, համեմատապէս փայլուն բաժին մըն էր այս իրեն համար քան զայն որ ընծայուած էր։

Էմմանուէլ Տարսէ որբ էր. հայրը, հաբռստ ճարտարապետ, յանկարծ կործանելով ձախորդ չահադիտութիւններով, պատուաւոր անուն մը և յոյժ խնամեալ կրթութիւն մը ևեթ թողած էր անոր։ Իր հօրն ասպարէզը պիտի ընդգրկէր։ Համբաւաւոր աշակերտ գեղարուեստից վարժարանին, ապրելու համար պարտաւորուած էր Փարիզի գրասենեակներէն միոյն մէջ տեսուչի մը պաշտօն ստանձնել։ Բայց պաշտօնէից մարմնոյն մէկ փոփոխումովը կորուսած էր իր պաշտօնը, և կարճ կտրելու համար զինք պաշարող անստուգութիւնները, զինուորական ասպարէզը մտած էր՝ համոզուած ըլլալով թէ չուտով պիտի յառաջանայ, և վստահ Լուիզի սիրոյն վրայ, կուզար ըսել անոր որ համբերէ։

Գիտակ էր մանկամարդ աղջկան ձեռնարկին, և իր առաջին խօսքը աս եղաւ.

—Է՛յ ուրեմն, պառոնուհիէն ի՞նչ լուր։

Լուիզ բնաւ չէր մտածած թէ ի՛նչ պիտի պատասխանէր մօրը։ Իսկ ամենեւին միտքէն չէր անցուցած թէ Էմմանուէլ պիտի հարցափորձէր զինքը։

Յոյժ տագնապելով, խուսափուկ խօսքերով պատասխանեց։

Փոքրիկ Մառին եկաւ գգուանք մը ընդունելու համար։ Լուիզ պահ մը անոր երեսը նայեցաւ կարեկցաբար, ծունկերուն վրայ առաւ և յարտասուս պայթեցաւ։

—Լուիզ, ըսաւ Էմմանուէլ, ստորնացուցին զձեզ, այնպէս չէ՞։

—Այո, անգթօրէն վիրաւորեցին զիս։

—Ո՞վ, հարցուց երիտասարդն՝ արդէն սպառնագին։

Լուիզ չպատասխանեց։

—Բէ՛հ, ըսաւ մայրը, չատ դիւրազգած երեւնալու չէ. մենք չատ աղքատ ենք հըպարտ ըլլալու համար։

—Եթէ ձեզ ընծայածնին անարժան էր ձեզ, աւելցուց երիտասարդն առանց հասկնալու տիկին Մօպէրի խօսքերուն եղական հանգամանքը, չատ աղէկ ըրիք մերժելով։

—Շնորհակալ եմ, ըսաւ Լուիզ։

—Սիրելի Լուիզս, յարեց Էմմանուէլ տխրաբար, վաղը զինուոր կ'ըլլամ. անմիջապէս չեմ բաժնուիր Փարիզէն, բայց ալ չատ քիչ պիտի տեսնեմ զձեզ։

—Անպաշտպան պիտի մնանք, բարեկամս։

—Կը մոռնաք տիկին տը Ռօսթանը։ Հիմակ տագնապէ զերծ էք...։ Գործ պիտի գայ... մայրիկը պիտի բժշկուի և ամեն բան լաւ պիտի երթայ։ Աստուած մը կայ պարկեշտ մարդոց համար։

—Իրաւունք ունիք, ըսաւ Լուիզ, ձայնին մէջ տեսակ մը դառնութեամբ, Աստուա՞ծ մը կայ։

Եւ սիրտին խորէն յարեց.

—Ոսկի՛ն։

—Եւ բարի սիրտեր, չարունակեց Էմմանուէլ, քոյր Մառթէն և Տիկ. տը Ռօսթան։

—Իսկ որդի՞ն, յարեց այրին։ Բարեսիրտ հարուստ մը... միայն թէ պէտք եղածին չափ չտուաւ։

Լուիզ տխուր ժպիտ մը ունեցաւ որուն իմաստն ոչ ոք հասկցաւ։

Էմմանուէլ կանուխ մեկնեցաւ։ Իր բաժանումէն ետքը, Լուիզ պառկեցուց տըղաքները։

Երբ բոլոր ընտանիքը քնացաւ, մանկամարդ աղջիկն սկսաւ խորհիլ։ Մինչ իր նըրջանածը յոյսին կը յանձնէր ինքզինքը, խեղճ աղջիկն ամեն բան սեւ կը տեսնէր և մթապատ օրեր կը նախազգար։

Յետոյ, զայրոյթի տագնապին մէջ զոր կը զարթուցանէր Կասթոնին վարմունքը, կ'ըսէր ինքնին թէ այս ամենուն յանցանքը թշուառութեանն էր։ Եւ, կէս քնածութեան մը մշուշներուն մէջէն, կը վերատեսնէր կակուղ գորգերն և հանգստաւէտ կահերն այն առանձնասենեկին ուր կէս ժամ մը անցուցած էր... և կ'անիծէր իր ճակատագիրը։

Աւաղ, խեղճ աղջիկը աղէկ չէր տեսներ իր գիտակցութեանց եւ իր վառ ու խառնակ երեւակայութեան կէս խաւարին և կէս լոյսին մէջէն։

Լուիզի մեկնումէն ետքը Կասթոն տեսակցութիւն մը ունեցաւ վերակացուհիին հետ, յետոյ Ռօսթան կոմսուհիին բնակարանը գնաց։

Մենք գիտենք Էլիզաբեթի ճարտարութիւնը, որ, լաւագոյն արդիւնք մը քաղելու համար իր ծառայութիւններէն, միեւնոյն ժամանակ կը խաբէր այն ամեն անձերը որք կը գործածէին զինքը։

Ամենադժուար դերերը կը խաղար զարմանալի դիւրութեամբ. իրաւ է թէ իրեն համար խնդիրը միշտ խաբելու վրայ էր, և այս բան սքանչելի կերպով կը յարմարէր իր բնազդումներուն և իր կեղծաւորութեան։ Տիկին տը Ռօսթանի այցելութեան համար բոլորովին սեւ հագած էր՝ սգակիր կնոջ մը պէս, խիստ, արժանաւորութեամբ լի դէմք մըն էր առած որ չատ լաւ կը յարմարէր իր կացուածին, և այս կեղծ երեւոյթով, որ խստամբերութեան մեծաչուք հով մը կուտար իրեն, ներկայացաւ Ռօսթանին մօրը։

—Տիկին կոմսուհի, ըսաւ, պատիւ ունիմ ճանչնալու Պ. տը Ռօսթան կոմսը, ձեր որդին, և ինքն է որ խորհուրդ տուաւ ինծ դիմելու ձեր անսպառ բարութեան՝ ձեր ուշը դարձնելու համար բարեգործական նոր ձեռնարկի մը որուն սկսած են քանի մը տիկիններ, աւելի գթասիրտ քան հարուստ։ Մանկամարդ աղջիկներու որբանոց մըն է ուր կ'ընդունինք խեղճ փոքրիկ արարածներ իրենց ծնունդին երկրորդ օրն իսկ լքուած։

—Այդ նուիրական տուներն Փարիզի մէջ բազմացունելէ լաւ բան չկայ, պատասխանեց կոմսուհին. լքումի և թշուառութեան դէմ այդ ապաստանարաններ կ'օրհնուին Աստուծմէ։ Արդէն հոգ կը տանիմ այդ բարեգործական հաստատութիւններու մէկ քանիներուն ուր ոմանց ողորմածութիւնը կը ջանայ հաւասարիլ ուրիշներու անձնուիրութեան. բայց դուք զաւկիս կողմէ կուգաք գտնել զիս, հետեւապէս իմ աջակցութիւնս չեմ մերժեր ձեզ։

(Շարունակելի)

ԱՐԵՒԵԼՔ

ԵԳԻՊՏԱՑԻ սպայք և զինուորք իրենց անգլիացի պաշտօնակիցներուն հետ հրացանաձգութեան մրցումներ կատարեցին Սյապասիէ, և թէպէտ առաջին անգամն է որ եգիպտացի զինուորք այսպիսի մրցումի մը կը մասնակցին, բայց շատ յաջող արդիւնք ունեցաւ փորձն, և Խտիւն իր գոհունակութիւնն յայտնեց, պարգևներ բաշխելով յաջողագոյն հրացանաձիգներուն ամէն կարգի և աստիճանի։

ՄԱՔՍԱՊԱՇՏ ուղղութիւնն ուր որոշապէս մտաւ Ֆրանսա տարւոյս մէջ՝ նիւթապէս տեսակէտով ակնկալուած արդիւնքը չի տար։ Թէև մաքսերը բարձրացան, բայց մաքսատանց հասոյթք ենթադրուածէն պակաս կուգան, և հազիւ թէ քիչ մը աւելի են անցեալ տարուան հասոյթներէն։ Ըսել է թէ ներս մտնող ապրանք նուազած են՝ մաքսերու բարձրանալուն պատճառաւ։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ Դեսպանախորհուրդն ի Պրուքսէլ, որ իւր նիստերը դադրեցուցեր է մինչև մայիս, նշանակելի գործ մը չկատարեց, և կատարելիք ալ չունի։ Զանազան ազգաց պատգամաւորք իրենց տեսութիւնները պարզեցին, ոմն միամետաղեան, ոմն երկմետաղեան, ուրիշներ խառն դրութիւններ ջատագովելով, բայց սա հասկցուեցաւ որ Անգլիա, Ֆրանսա, Գերմանիա և Աւստրիա այնքան գոհ են իրենց դրամական դրութենէն որ Ամերիկացւոց գեղեցիկ աչքերուն համար կարեւոր փոփոխում մ'ընել, այսինքն՝ արծաթին մեծ կարևորութիւն տալ չեն յօժարիր։ Այս կացութեան առջև, տնտեսագիտական և երմտագիտական տեսութիւնք որք պարզուեցան Դեսպանախորհրդին մէջ՝ ակադեմական վիճաբանութեան մը հանգամանքն առին ի հարկէ, և համաձայնութիւն մը աւելի քան երբեք հեռաւոր և անիրագործելի կը թուի։

ՉԷԶԱՐԷ ԿԱՆԹՈՒ հռչակաւոր պատմաբանն անցեալ շաբթուն լրացուց իւր 87րդ տարեդարձն, և այս առթիւ խնդակցական գիր ստացաւ Իտալիոյ Թագաւորին և Թագուհւոյն կողմէ, իտալեան նախարարներէ և զանազան երեւելիներէ, Եւրոպիոյ ամէն կողմերէն։

Ի ԹՈՒՐԻՆՕ որոտաշարժ պէպք մը տեղի ունեցաւ անցեալ շաբթու։ Փէշթէյի քաղաքապետին առաջնորդութեամբ մաճառ պատգամաւորութիւն մը Թուրինօ գալով, Հունգարիոյ մայրաքաղաքին պատւոյ քաղաքացիութեան վկայագիրն յանձնեց առ Պ. Լուի Քոշութ, սորա 90ամեակին առթիւ։ Անուանի Մաճառը քաջողջ է դեռ, եւ շատ զգածեալ էր իւր հայրենակցաց սիրոյն և համարման նոր հաւաստիքն ընդունելով։ Այժմ կը զբաղի աւարտել իւր ճոխ յիշատակաց խմբագրութիւնը։

Պ. ՌՈՒՎԻԷ, որ մեծ ծառայութիւններ մատուցած է Փարիզի հրապարակին, Երեսփ. Ժողովոյ վերջին նիստերէն միոյն մէջ Պուլանժէականաց կողմէ շատ քննադատեցաւ, Պառօն Ռէյնաքի հետ մէկտեղ Պ. Հէրց գերմանածին սեղանաւորին քով երթալուն համար, որպէս զի սա վերջ մը տայ Բանամայի գործին յայտնութեանց։ Պուլանժէականք կ'ամբաստանեն զՊ. Ռուվիէ իբրև նոյն գործին ու նիւթական առաւելութիւններուն մասնակցած մէկը, զոր Պ. Ռուվիէ բացարձակ կը մերժէ։ Պ. Ռիպօ նոր վարչապետը վկայեց Պ. Ռուվիէի պատուաւորութեան, բայց Ժողովոյ նոյն նիստն յորում այս խնդիր յուզուեցաւ, լաւ տպաւորութիւն մը չթողուց, և ինչպէս երէկ ծանուցինք, Պ. Թիւսա պիտի չարունակէ [illegible]

[illegible]

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

[illegible]

ձեռագիրներ, արձակ և ոտանաւոր։ Հէգ. երիտասարդն հնտախտի զոհ գացած է։

Ս. Էջմիածնէն կը գրեն առ «Տարազ»։

Սինօդի անդամ Արիստակէս եպիսկոպոս Սեդրակեանը ճանապարհ ընկաւ ուղեկցութեամբ Նիրեմ աբեղայ Սուքիասեանի՝ դէպի Հին Նախիջևան, որտեղից անցնելու է Պարսկաստան։ Վերջին ժամանակներս անկանոնութիւններ են նկատուած Նախիջևանի յաջորդութեան (առաջնորդութեան) գործերի մէջ, որոնց խառնակ դրութիւնը [illegible] է, մանաւանդ որ յաջորդութիւնը բաւականի մեծ գումար և հողեր ունի։ Միայն Կարմիր աւան վանքում Թանգարանի իրերի մի ահագին քանակութիւն կայ։ Սրբազանին յանձնարարուած է ցուցակագրել Կարմիր վանքի ամբողջ կայքը, ցուցակի պատճէնը ուղարկել Էջմիածնի Սինոդին և կարգի բերել յաջորդութեան գործերը։

Պարսկաստանում եւս մեր եկեղեցական գործերը բարձի թողի են արած։ Ստեփանոս եպիսկոպոսի մահից յետոյ անհետացել է Նրա կարողութիւնը որ շատերի ասելով մի քանի տասնեակ հազարների էր հասնում։ Դերիկ վանքի հողերը, որ մեծ դժուարութեամբ կարողացաւ հանգուցեալ առաջնորդը հաստատել տալ վանքի վրայ, նորից վիճելի են դարձել։

Թիֆլիսի թերթերը կը հաղորդեն թէ նոյեմբեր 30, երկուշաբթի օրը, նահանգական դատարանին առջև պիտի տեսնուէր «Արձագանք»ի խմբագիր Պ. Աբգար Յովհաննիսեանի կողմէ «Աղբիւր»ի ու «Տարազ»ի խմբագիր Պ. Տիգրան Նազարեանի դէմ բացուած դատը, որով այս վերջինը կը մեղադրուի առաջնոյն դէմ զրպարտութիւններ հրատարակած ըլլալու համար։ Վկաներէ մի քանիին բացակայութեանը պատճառաւ, դատն յետաձգուեր է, ինչպէս յառաջագոյն եւս յետաձգուած էր քանիցս, միեւնոյն պատճառաւ։

Նոյեմբեր 25ին Ս. Էջմիածնէն Պաթում դարձեր է Տ. Կոստանդ քահանան՝ իր հետ բերելով նորընծայ քահանայ մը՝ Տ. Յովսէփ Տէր-Պետրոսեան։

Խմբագրութիւնս իր շնորհակալութիւնը կը յայտնէ [illegible] և այն ամեն լրագրաց որք [illegible] դադարման առթիւ ցաւ յայտնեցին ու համակրանօք ծանուցին անոր վերաբացումը։

Հաճի Սարգիս էֆէնտի Մաճարեան և զաւակունք իրենց խորին շնորհակալիքը կը յայտնեն ամեն այն ազգականաց և բարեկամաց որք հաճեցան ներկայ գտնուիլ հանգուցեալ ՏԻԿԻՆ ԷԼԷՆԻ ՄԱՃԱՐԵԱՆԻ յուղարկաւորութեան եւ թաղման, և ցաւակցութիւն յայտնեցին այս տխուր առթիւ։ Շնորհակալութիւն նաև Մաքրիգիւղի Հայոց եկեղեցւոյ քահանայից որք մասնաւոր պատիւ ընծայեցին յուղարկաւորութեան։ 366

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ. — Իսլամ երկրորդ- [illegible]

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ վարչութեան հաշուակալ Հաճի Խուրշիտ էֆէնտի նախընթաց օր կէս ժամու չափ տեսակցութիւն մի ունեցաւ Արտաքին գործոց նախարար և Առողջապահական Ժողովոյ նախագահ Վսեմ. Սայիտ փաշայի հետ և ստացաւ Ն. Վսեմութեան հրամաններն ի մասին առողջապահական գործոց։

ՄԱԼԻՑԷԻ պաշտօնատան մէջ երէկ յանձնաժողով մը ի նիստ գումարուեցաւ ընդ նախագահութեամբ նախարար Վսեմ. Նազիֆ էֆէնտիի և նիւթական գործոց վրայ խորհրդակցութիւններ կատարեց։

—Տրոյ գանձման եղանակին վրայ խորհրդակցելու համար կազմեալ յանձնաժողովն երէկ եւս ի նիստ գումարուելով պատրաստեց իւր խորհրդակցութեանց արդիւնքը պարունակող տեղեկագիրը։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ. — Նախարարաց Խորհուրդն իւր վաղուան նստին մէջ նկատողութեան պիտի առնու Գասաբայէն Գօնեա երկաթուղի մը շինելու համար Պ. Քաուլաի և Այտընի երկաթուղւոյն ընկերութեան տնօրէն Պ. Բիւրսէրի կողմէ մատուցուած առաջարկները։

ՀՆՏԱԽՏ. — Առողջապահական վարչութիւնը հնտախտի դէպքերու վրայ հետեւեալ տեղեկութիւնները հաղորդած է կայս. պալատին առաջին քարտուղարութեան.

Թուական	դէպք	մահ	տեղ
Դեկտ. 5	7	6	Տրապիզոն
» 6	7	3	»
» 4,5	—	—	Կարին
» »	1	2	Խնուս գաւառակ
» 2էն 4	2	1	Բէչթա

—Ի Սաուճպուլաք (Պարսկաստան) հնտախտը բոլորովին անհետացած է։ Շէնօէն մինչև Սէրտէշթ մէկ քանի գիւղերու մէջ հնտախտը տակաւին թեթև կերպիւ կը ճարակի։

—Դեկտեմբեր 2էն 5, ի Պաթում հնտախտի ոեւէ դէպք չէ պատահած։

—Դեկտեմբեր 6ի երեկոյէն մինչև 7, ի Տրապիզոն 13 վարակեալք և հին ու նոր բռնուածներէն 10 մահ։ Նահանգին միւս կողմերուն մէջ հանրային առողջութիւնը գոհացուցիչ է։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ և Իտալիոյ միջև վերանորոգելի առեւտրական դաշնագրոյն համար կազմեալ յանձնաժողովն երէկ ի նիստ գումարեցաւ ընդ նախագահութեամբ Արտաքին գործոց նախարարութեան խորհրդական Տաւեան Վսեմ. Ցարութիւն փաշայի և խորհրդակցութիւններ կատարեց։

ԹԷՆՊԷՅԻ ՐԷԺԻՆ՝ մաքսային գործոց վերաբերեալ գործառնութեանցը համար կանոնագիր մը պատրաստելու պաշտօն ունեցող յանձնաժողովն շաբաթ օրը վերջին անգամ ի նիստ գումարուելով իւր խորհրդակցութիւններն աւարտեց։ Այդ կանոնագիր ի մօտոյ պիտի մատուցուի Վեհ. Սուլթանին։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ դեսպանատան մէջ այս գիշեր հացկերոյթ մը պիտի տրուի, որուն հրաւիրուած են Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն և բարձրաստիճան պաշտօնատարք ոմանք։

[illegible]

—Ոստիկանութեան պաշտօնեայք երէկ ձերբակալեցին Պարոն անուն այն անձն, որ նախընթաց գիշեր ի Սամաթիա Կիպրիանոս անուն անձը սպաննած էր։ Պարոն խոստովանեցաւ իւր գործած ոճիրը։

—Կիրակի իրիկուն ի Թավուգ Փազար գինետան մը մէջ կռիւ մը ծագեցաւ Վանիցի Պօղոսի, Մինասի ու Յովհաննէսի և Եօրկի, Արթին ու Միսաքի անուն անձանց միջև։ Միսաքի դաշոյնի հարուածներ տուաւ Պօղոսին, Մինասին և Յովհաննէսին որք ծանրապէս վիրաւորուեցան։ Արթին եւս կռուի պահուն թեթեւապէս վիրաւորուեցաւ։ Ոստիկանք վրայ հասնելով ամենքն ալ ձերբակալեցին, բաց ի Եօրկիէն, որ փախաւ։ Վիրաւորելոց նախնական դարմաններ տրուելով Ոստիկանութեան Դուռը ղրկուեցան։

ԳԵՐՄԱՆԱՑԻ Կրամբքօֆ փաշա, որ Թնդանօթաձիգ զօրաց ուսուցիչ կարգուած է, Սելիմիյէ զօրանոցին մէջ յատուկ տեղ մը պիտի ունենայ, ուր պիտի բնակի Թնդանօթաձիգ զօրաց կողմէ կատարուած մարզանքներու պահուն։

ԶՄԻՒՌՆԻԱՅԷՆ կը գրեն թէ ծաղկախտը Ուրլայի մէջ եւս ճարակելով նոյեմբեր ամսուն 76 մահեր պատահեր է։

ՔԷԱՂԸՏԽԱՆԷԻ ապաստանին մէջ հասցուած ազնիւ տեսակէ վաթսուն ձիերու լուսանկարներն առնուած և ոսկեզօծ երկու ալպօմներու մէջ դրուելով մատուցուած են Վեհ. Սուլթանին։

ՍԻՆՈՊԷՆ դեկտեմբեր 7 թուականաւ եկած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Կուրճի ընկերութեան շոգենաւերէ միոյն մէջ, որ քարանթինա կ'սպասէր, ուղեւորաց միջև կռիւ մը ծագելով, ուղեւորներէ մին կռուփի հարուած մը տուեր է նոյն շոգենաւի սեղանապետին, որ անմիջապէս մեռեր է։

ՊՈԼՍՈՅ պատժական ատեանն երկու տարուան բանտարկութեան դատապարտեց Վասիլ անուն մարդ մը որ առանց վկայականի բժշկութիւն կ'ընէր և իւր տուած դեղերով Բանայօթ անուն մարդու մը մահուանը պատճառ եղած էր։

ԽԱԲԵԲԱՅՈՒԹԻՒՆ. — Թանաշ շոգենաւի մէջ խոհարարութիւն կ'ընէր ուսկից զրկուած է հիմակ. կուզէ նորէն այդ ըղձալի պաշտօնին հասնիլ ու տրտում տխուր նստած է Ղալաթիոյ սրճարաններէն միոյն մէջ։ Յանկարծ խօսքերու բեկորներ կը զարնուին ականջին և իր ուշը կը գրաւեն. քիչ մը անդին նստող երկու մարդեր շոգենաւի մէջ խոհարարի մը պէտքին վրայ կը խօսին. Թանաշ չ'դիմանար, իսկոյն անոնց կը ներկայացունէ ինքզինքն իբր վարպետ խոհարար. երկու մարդերը կը հաւանին ներկայացունել զինքը նաւապետին, պայմանով որ երկու ոսկի տայ իրենց. Թանաշ կը խոստանայ, և յաջորդ օրուան համար հոն ժամադիր ըլլալէ ետք կը բաժնուին։ Խոհարարն իր կահ կարասին ու անկողինը առտուն կանուխ սրճարան կը բերէ և երկու մարդոցը կը սպասէ, որք չեն ուշանար։ «Գափթանը քեզի տեսնել կուզէ կոր» կ'ըսեն անոր ու հետը մէկտեղ ճամբայ կ'ելլեն՝ Թանաշին բեռներն հոն ձգելով։ Մոմխանէի մէկ սրճարանը կը հասնին ուր նաւապետի զգեստով մէկը նստած էր. Թանաշ անոր կը ներկայացուի և հարցաքննութիւն մըն է կը սկսի երկուքին միջև. միջոց մը երկու մարդերէն մին նաւապետէն հրաման առնլով դուրս կ'ելնէ և կէս ժամ ետքը կը դառնայ։ Վերջապէս նաւապետը կը լմնցունէ իր հարցումներն ու կը հաւանի Թանաշն իր շոգենաւին մէջ առնել, և ըսածին ի հաստատութիւն երեք ոսկի կը վճարէ Թանաշին, որ խոստացած երկու ոսկին կը հանէ կուտայ երկու մարդերուն։ Ո՛հ, Թանաշին սիրտը վեր վեր կը ցատքէր, պիտի խենդենա՞ր. բեռնակիր մը կ'առնէ հետն ու կ'երթայ սրճարան. ի՞նչ տեսնէ, իր բեռներն հոն չեն, կը հարցունէ սրճարարին. սա կը պատասխանէ թէ իր հետ գտնուող երկու մարդերէն մին եկած տարած բեռներն։ Ձեռքը գլխուն կը զարնէ Թանաշ ու դուրս կը ցատքէ սրճարանէն, խելայեղ։ Կը վազէ ու կը վազէ և կը հասնի մինչև Մոմխանէի սրճարանն ուր ո՛չ երկու մարդերը կը գտնէ և ոչ կարծեցեալ գափտանը. անհետ եղած էին. հէ՜ք Թանաշ սիրտը երած, հոգին դառնացած, 20-25 ոսկիի ընչից կորուստէն, կը սկսի օրեւոր առտուընէ մինչև իրիկուն չափչփել Ղալաթիոյ փողոցները զինքը խաբողները գտնելու յոյսով։

Նոյն միջոցին, Թոփհանէ խանվէճի Խալիլին մէկը կը ներկայանայ ու սենեակ մը կուզէ վարձու, ըսելով թէ Զինաստանէն կուգայ՝ երկիր երթալու համար, բայց լսելով մօրը մահն, որոշած է Պոլիս մնալ։ Խալիլ աղա՝ Զինաստանցի վաճառականի մը իրեն վարձուոր ըլլալը փառք սեպելով անմիջապէս սենեակ մը կը դնէ անոր տրամադրութեան ներքեւ։ Վաճառականն իր սնտուկներն ու կահերը բերել տալով սենեակը կը տեղաւորէ։ Յետոյ երկու մէճիտ կ'առնէ սրճարարէն առարկելով թէ ունեցած դրամը սնտուկներին յանձնած էր և տակաւին ձեռքը չէր հասած։ Սակայն վաճառականը կը սկսի բերած սնտուկներուն մէջ եղածները քիչ քիչ կրել՝ ծախելու պատրուակով։ Խալիլ աղա ձայն չի հաներ, մինչև որ վերջապէս բան մը չմնար սնտուկներուն մէջ։

Գանք Թանաշին. խե՛ղճը տակաւին կը պտըտէր՝ զինք խաբողները գտնելու գերագոյն յոյսին փաթթուած. բայց վհատումը քիչ քիչ կը տիրէր վրայ, երբ օր մը, ի՛նչ տեսնէ, երկու մարդերէ մին. վագրի պէս կը ցատքէ անոր վրայ, վիզէն կը բռնէ և

—Բեռնե՛րս, բեռներս կուզեմ, կը պոռայ։

Մարդը, տեսնելով որ օձիքը ձեռք տըրուած է, անմիջապէս խելքը գլուխը կը բերէ և ձայնին մէջ լալագին շեշտ մը դնելով կ'ըսէ թէ ինք զոհուած է միւս մարդուն և կեղծ քափտանին ու կ'առաջարկէ միասին գտնել այն թշուառականներուն հետքը։ Թանաշ, յապուշ կրթեալ, կը վարանի և ի վերջէ համոզում կը գոյացունէ։ Եւ խուզարկութիւնը կը սկսի երկուստեք. քանի մը օր ետք մարդը կը վազէ այն սրճարանն ուր սովորաբար ժամադիր կ'ըլլային և կ'աւետէ խեղճ Թանաշին թէ բեռները գտնուած են։ Խոհարարն ուրախութենէն կը ցատքէ. մարդը կ'ըսէ թէ երկու մեճիտ պէտք է բեռներն հանելու համար այն սենեակէն ուր կը գտնուին։ Երկուքը մէկանց ճամբայ կ'ելնեն և կ'երթան Թոփհանէի սրճարանը, Զինաստանցի վաճառականին սենեակն, ուր խենդի պէս կը վազէ Թանաշ. բայց սոսկալի յուսախաբում մըն ալ կը սպասէր հոն խեղճ մարդուն, ուրիշ բան չի գտներ եթէ ոչ պարապ կոտրտած սնտուկներ։ Դուրս կը վազէ, ի՛նչ տեսնէ, հետն եկող մարդն ալ անհետ եղեր էր՝ երկու մեճիտը գրպանելով։ Այս վերջին հարուածն անոր խելքը գլխէն կը հանէ. Թանաշ ոստիկանութեան կը վազէ, ազի արցունք թափելով կը պատմէ գլխուն եկած փորձանքները։ Կատարուած հետազօտութեանց հետևանօք կը ձերբակալուին երեք անձինք՝ Եօրկի, Կարապետ և Իպրահիմ, կեղծ նաւապետն ու երկու անձերը։

Երեքական ամիս բանտարկութեան և մէկ մէկ ոսկիի տուգանքի կը դատապարտուին Թանաշը չարչրկող այս երեք անառակները։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ դեսպան Մավրոկորտաթօ իշխանն իր տօնախմբութեան առթիւ բազմաթիւ այցելութիւններ ընդունեց առջի օրը։ Ամեն. Տ. Նէօֆիտոս Պատրիարքն իր փոխանորդը ղրկեց ի շնորհաւորութիւն։

ԹԷՓԷ-ՊԱՇԸԻ շէնքին փլուզման պարագայներուն վրայ քննութիւն կատարելու պաշտօն ունեցող հարցաքննիչ դատաւորն աւարտելով իր գործը, թուղթերն յանձնած է Կալաթա Սէրայի ընդհ. դատախազին։ Այս դատ ի մօտոյ պիտի տեսնուի Բերայի պատժական ատենին առջև։ Ամբաստանեալներն են Պ. Պ. Թեզեսքի և Մավրոկորտաթօ, երկու ճարտարապետները, և Պ. Միխայիլ Քրիքէլի, ձեռնարկուն։

ՐԷԺԻՆ. — Վերջին նոյեմբ. ամսոյ միջոցին ծխախոտի Րէժիի հասութից գումարն եղած է 170,000 օսմ. ոսկի։ Նախորդ տարւոյ միեւնոյն ամսուան հասութից գումարն էր 175,000 ոսկի։

ՓՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. — Նաւային հարիւրապետ Մուհիէտտին ու Ֆէթհի էֆէնտիներուն, որք Կայս. Իրատէով Լոնտոն ղրկուած էին պղինձի վրայ փորագրութիւն ընելու արհեստ ուսանելու համար, իրենց ուսումն աւարտելով մայրաքաղաքս դարձան և Ծովային Նախարարութեան մատուցին աշխարհագրական քարտէսի յատուկ պղինձէ երկու կաղապարներ զորս իրենք պատրաստած էին։

ՍԵԲԱՍՏԻՈՅ նախորդ կուսակալ Մէմտուհ պէյ երէկ Տրապիզոն ժամաներ է, ուրկից մայրաքաղաքս պիտի գայ։

—Սեբաստիոյ ամերիկեան հիւպատոս կարգուած է Պ. Միլօ Ծօն, որուն պաշտօնը վաւերացած է Բ. Դրան կողմէ։

ՍԷԼԱՆԻԿԷՆ կը գրեն թէ պաշտօնական տեղեկագրերու համաձայն, Նոյեմբեր 6էն 28, նոյն քաղաքին մէջ փոզացաւի 48 դէպքեր պատահելով, ասոնցմէ 10ը ապաքիներ, 16ը մեռեր և 22ն ալ դարմանուելու վրայ են։

ԴԻԱԿ ՄԸ. — Երէկ, Զաթլը Բաքչէ առջեւէն իսլամի մը դիակը գտնուեցաւ, սակայն ո՛վ ըլլալը չը հասկցուեցաւ։ Երեսն ու ձեռքերը փտիլ սկսած էին։

ԾՈՎԱՄՈՅՆ ՁԻՆՈՒՈՐՔ. — Անցեալ շաբթուան փոթորկի պահուն խղդուող նաւային զինուորներէ երկուքին դիակները գտնուեցան երէկ, մին Գապաթաշի և միւսն ալ Օրթագիւղի առջեւէն։ Կայսերական մը համաձայն, այդ երկու զինուորաց մարմինները Թաղուեցան Էյուպի գերեզմանատան մէջ։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

Կը ծանուցուի արգոյ հասարակութեան թէ դեկտ. 18էն (Ն. Տ.) սկսեալ Արեւելեան ճեպընթաց կառախումբերը պիտի վերսկսին բանիլ ընդմէջ Փարիզի և Մուսթաֆա Փաշայի։

Դեկտ. 18ին Փարիզէն մեկնող ճեպընթաց կառախումբը դեկտ. 21ին Մուսթաֆա Փաշա պիտի ժամանէ։

Հինգօրեայ քարանթինան կրելէ ետք՝ ուղեւորք պիտի բերուին ի Կ. Պոլիս, մահճարարձ վակոններ պարունակող յատուկ կառախումբերով։

Գալով Կ. Պոլսոյ և Մուսթաֆա Փաշայի, առաջին մեկնումը տեղի պիտի ունենայ Կ. Պոլսէ, հինգշաբթի 22 դեկտ. յատուկ կառախումբով, միջօրէէն ետք ժամը 5ին՝ Մուսթաֆա Փաշա հասնելու համար 23ին, առտուան ժամը 4ին յոլում պիտի հանդիպի Արեւելեան Ճեպընթացին։

Յատուկ կառախումբերը շաբաթն երկու անգամ պիտի շրջաբերին, հինգշաբթի և երկուշաբթի, ինչպէս կ'ըլլար Արեւելեան Ճեպընթացին հետ։

Կ. Պոլիս, 17 դեկտ. 1892

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿ.

«Իսկօ» շոգենաւը, նաւապետ Ռօգըն, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն առտ հասած, պարպած և Օտեսա ուղեւորած է։

«Կրոտնօ» շոգենաւը, նաւապետ Ռոս, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է ամսոյս 12ին և 26ին առտ կ'սպասուի։

Պատրաստ հանդերձեղէնաց Շթայն վաճառատունը նոր ապացոյց մը եւս կուգայ տալ իր բազմաթիւ յաճախորդները գոհացունելու մասին։ Աժան և ձրի համամեծաքանակ հանդերձներ բերել տուած է երկու մարդոց, մանչերու և տղայոց համար, հանդերձներ որք ճաշակի, տեսակի և տոկունութեան մասին անբաղդատելի են, ինչպէս և գնոց աժանութեան կողմէ։ Վաճառատունը կը գոհացունէ նաև կանանց, օրիորդներու և փոքր աղջիկներու պահանջումները։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 19 Դեկտ. — Բանամայի գործին առթիւ ձերբակալուած անձինք խնդրեցին արձակուիլ երաշխաւորութեամբ։ Կ'ըսուի թէ իրենց խնդիրքը պիտի մերժուի։

—Քօքարտ կ'ըսէ որ եթէ Բանամայի գործը լուսաւորել կ'ուզուի բոլորովին, պէտք է գրաւել Պ. Էյֆէլի տումարներն, որ Բանամայի ջրանցքին շինութիւնն ստանձնող վերջին պայմանաւորն եղած է։ Այս և ուրիշ պայմանագիրք ընդունած են միլիոններու մեծագոյն մասը՝ մարդիկ կաշառելու համար։

—Խուզարկութիւնք կատարեցան նաեւ նախկին պուլանժէական Պ. Լօռ երեսփոխանին տան մէջ։

—Պ. Ժօն Լըմուան, անդամ Ծերակուտի և Ակադեմիոյ, հռչակաւոր խմբագիրն Տէպայի, մեռաւ 72 տարեկան։

—Քրէտի Ֆօնսիէի տնօրէն Պ. Քրիսթոֆլ յայտարարեց թէ պատրաստ է փրկել Բանամայի ջրանցքին բացման գործն, եթէ կառավարութիւնն յօժարի լիազօր իշխանութիւն տալ իրեն։

—Ընդհանուր դատախազը Ծերակուտի և Երեսփ. Ժողովոյ նախագահներէն արտօնութիւն խնդրեց դատի կոչելու Պ. Պ. Ալպէր Կռէվի, Լէոն Ռընօ, Ծերակուտի անդամք, և Պ. Պ. Անդոնէն Բրուստ և Տիւէլ տը լա Ֆօքռնի, երեսփոխանք, որք չէքեր ընդունած են, իբրեւ երաշխաւոր խմբակին անդամներ՝ Բանամայի գործին մէջ։ Գալով Խորհրդարանի այն անդամոց որք միանգամայն լրագրի տնօրէն են, պիտի քննուի թէ տրուած գումարներն օրինաւոր վարձատրութի՞ւնն են լրագրի ծանուցմանց ի նպաստ Բանամային, թէ անոնց քուէին վրայ ազդելու նպատակաւ տրուած են։

ՓԵՇԹԱ. — Ձմեռը խիստ ըլլալ կը թուի այս կողմեր։ Պալաթօն լիճը սառեցաւ, բան մը որ երեսուն տարիէ ի վեր էր չպատահած։

Սակարան

ՂԱԼԱԹԻԱ, 8 Դեկտեմբեր

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

ամիս Լոնտրայի վրայ		140 ¹/₂
3 » Փարիզի	»	22 77¹/₂
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՓՈՆՍՕԼԻՏԷ		
Երէկ երեկոյ գոց. (Միաց. Դ. Սէրի)		24 09
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	24 06¹/₂
Կէս օրին	»	24 06¹/₂
Թանզիմաթ Օսմանլըէ երէկ երեկոյ		83
»	ժամ 5ին	— —
ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ		
Փոխառութիւն	Սէրի	55 ¹/₂
»	»	32 ¹/₄
»	»	24 15
ԲԱԺՆԵՑ ԱՐԺԷՔ		
Օսմանեան Ճէնէրալ	Անգլ. Լր.	5 10
Քրէտի Ճէնէրալ	» »	8 09
Պանք տը Քօնս.	» »	5 08
Սօս. Շանժ է վալէօր	» »	4 30
Րէժի	» »	16
Թրամուէյ	» »	635
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	91
Բաժնեթուղթ Լաուրիոնի		78
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ		
Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
20 ֆրանքնոց	»	88 01
Անգլիական ոսկի	»	110 23
Մարք Գերմանական ոսկի	»	107 30
Իմբէրիալ	»	90
Քրիմից	»	51 20
Ռուպլ Թղթադրամ	»	9 06
Մեծ. արծաթ (տարբ.)	»	107 35
Մանր արծաթ	»	103 20
Մէթալիք	»	96 20
Թասֆիյէ	»	— —
ակոս Ղալաթիոյ Սակարանի	»	6

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

ՓԱՐԻԶ, 19 Դեկտեմբեր

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	98 97¹/₂
» » 4 ¹/₂ %	105 45
Օսմանեան ըօնսօլիտէ Սէրի Դ.	22 07¹/₂
Օսմ. Պանքի արժեթուղթ	477 50
Բրիօրիթէ Թիւրք (1890)	— —
Օսմանեան Երկաթուղի	91 25
» Րէժիի բաժնեթուղթք	359 37¹/₂
Պանք Օթօման	599 37¹/₂
Քրէտի Լիօնէ	780
Իտալական Ռանթ 5 %	93 65
Եգիպտական միացեալ	499 37¹/₂
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 14
Օսմանլըէ (Օսմանեան ըօնսօլիտէ)	377 50
ԼՈՆՏՈՆ, 19	
Անգլ. ըօնսօլիտէ	97 31
Օսմ. » Սէրի Դ.	21 81
» » » Ա.	55 ¹/₄
» » » Բ.	32 ¹/₄
» » » Գ.	22 ³/₄
Օսմ. փոխառութիւն 1874	97 ¹/₂
Փոխառութիւն 1877 (Տէֆանս Լոն)	94 ³/₄
Պանք Օթօման	13 ⁷/₈
Այտընի երկաթուղի	19
Դասապայի երկաթուղի	11 ¹/₂
Եգիպտական միացեալ (ունիֆիյէ)	99
» առանձ. (բրիվիլէժիէ) 1890	103 ⁵/₈
Տօմանիալ (փոխառ. Ռոշիլտ)	103 ¹/₄
Փոխանակութիւն Փարիզի վրայ	25 324
ՎԻԷՆՆԱ, 19	
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	120 30
» Փարիզի »	47 77
Օսմանեան Րէժիի բաժնեթուղթ	170
» Երկաթուղի	44 30
ՊԵՐԼԻՆ, 19	
Օսմանեան Երկաթուղի	90 50
Օսմ. Րէժի	180
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 250
» Փարիզի »	80 60

ՓԱՐԻԶ ԲԹՈՒԹ ՊՈՒՐՍ

ՓԱՐԻԶ, 19

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	99
Եգիպտական միացեալ	499 37½
Օսմ. քոնսօլիտէ Սէրի Դ.	22 06¼
Օսմ. երկաթուղի	— —
Օսմ. Ռէժի	360
Օսմ. մաքս. պարտաւորութիւն	476 25
Բրիօրիթէ Թիւրք	431 25
Պանք Օթօման	599 37½
Օսմանիյէ	— —

ՆԱՄԱԿ ԼՈՆՏՈՆԷ

ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԸ ՔԷՄՊՐԻՃԻ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

Ա.

Քէմպրիճի նշանաւոր համալսարանին վրայ ընթերցողաց գաղափար մը տալ փորձած էի անցեալներն. անպատեհ չըլլայ թերեւս այս անգամ ալ գրել այդ համալսարանի ուսանողաց ...

... ուսուցիչ կը համարուին. Հիւանդանոցը սակայն փոքր կուգայ տառապեալ ուսանողաց համար, ուստի և զարգացեալ ուսանողք Լոնտոնի մեծ հիւանդանոցներուն մէջ կ'ուսանին վերջին քննութեանց ներկայանալէ առաջ։ Ասոր եւս դարման մը տալու համար Համալսարանին իշխանութիւնք իրենց հիւանդանոցը ընդարձակելու և ուրիշ փոփոխութիւններ մտցնելու վրայ են, որպէս կը յայտնէր ինձ համալսարանին դեր-քարտուղարը. այն ատեն հաւանական է որ համալսարանին բժշկական ուսանողք իրենց ամբողջ ընթացքը վարեն մի և նոյն դպրոցի մէջ։ Քանի որ բժշկական ուսանողաց վրայ է խօսքերնիս յիշեմ, փակագծի մէջ, Անգլիացւոց այս խօսքը թէ՝ ընտանիքի մը ամենէն խելացի տղան բժիշկ կ'ըլլայ։ Եւ իրօք ալ շատ մը օրինակներով կը հաստատուի այդ խօսքի ճշմարտութիւնը։

Համալսարանական ընթացքի ծա-...

... հեռուէն այդ տեսակ մրցանակներու տեսքովն գոհանալ ստիպուած է։ Մեծ մրցանակներէզատ կան նաեւ մանր մունր մրցանակներ, որք աւելի առաւարաբար ուսանողաց համար ունին նշանակութիւն։

ԱՐՄԷՆ ԳՆՈՒՆԻ
(Մնացեալը վերջը)

Զաւառական չարիք

ԻԶՄԻՐ, 1 դեկտեմբեր

Աչնան բարեխառն և զմայլելի օրերուն յաջորդեց անակնկալ իմն կանխահաս ձմեռ որ իսկոյն շրջակայ լեռները ձիւնով պատեց։ Անշուշտ այս լեռներ նշանակելի չեն իրենց բարձրութեամբը, բայց անմիջապէս ծովեզրէն կամ առ առաւելն մէկ ժամ հեռուէն երբ հողակոյտեր իրարու վրայ կուտակուելով հազար, հազար հինգ հարիւր և աւելի մեթր բարձրութիւններ կը կազմեն, անշուշտ յատուկ նշանակութիւն մը կը ստանան։

Այլ ոչ ձիւնը, ոչ ալ ցուրտը երկար տեւեց. քանի մը անձրեւալի օրեր ունեցանք և այսօր խիկ ամպամած երկինք մը երկարատեւ երաշտութենէ ետք՝ ահաւասիկ երկրագործին ցանկալի եղանակ մը։

...

... տօթագին ամառ յաջորդող երաշտ աշուն մը բոլորովին ապականեց և այս է պատճառ անշուշտ զի կզզիցիներ եւ ծովեզրեայ քաղաքներու մանրավաճառներ աշնան եղանակին մէջ կարծուած գնումները չըրին։ Միայն Կրէտէ գործօն դեր մը կատարեց, անշուշտ անցեալ շրջաններէ ունեցած պակասը լրացնելու համար։ Բոլոր կղզեցւոց, որոնք մեծամասնութեամբ յոյներ են եւ Զմիւռնիոյ հետ ուղղակի յարաբերութիւններ կը տածեն, հասոյթի գլխաւոր աղբիւրն է ձէթը։

Թէեւ Զմիւռնիոյ շրջակայ գիւղեր և Այտըն, Էօտէմիշ, Պայընտըր, Մանիսա և Պէրգամա ունին ձիթաստաններ, սակայն աննշան են համեմատութեամբ կղզիներու և Այվալըքի, Էտրէմիտի և այլ ձիթենեաց։

* * *

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Քաղաքիս մէջ հաստատեալ Ազքատաց Խնամակալութիւնն՝ որ անընդմիջաբար շարայարութիւնն է 1888 Թուականէն սկսեալ Աղքատախնամ Ընկերութեան, և որոյ կէտ նպատակին է բազմահայ քաղաքիս մէջ գտնուած կարօտ, խեղճ և անտէր աղգայնոց նիւթական պէտոյքն հոգալ, կը յայտարարէ թէ՝ իւր անդամակիցներէն ճարտար բժիշկ Տօքթ. Գրիգոր էֆէնտի Ճէրրահեան որ վաղ ժամանակաց հե...

... րակամ յանձն առած է երթալ հսկել զտխ և զգիշեր մինչ ի բուժումն հէք տառապելոյն։ Ուստի, գեղուն սրտիւ և բերկրապատար խնդութեամբ կուգայ յէջս Պատ. լրագրոյդ, թէ՛ իւր և թէ՛ իւր խնամոց տակ գտնուած բազմաթիւ որբոց, տառապելոց, անտէր հիւանդաց և լքելոց խորին շնորհակալիքն և սքանչացումն յայտնել, հանապազ պատկառ մնալով նորա քաղցր անուան եւ յիշատակին։

Ազքատաց Խնամակալութիւն Նիկոմիդիոյ

Ատենապետ Ատենադպիր
Յ. ՅՈՎԱԿԻՄԵԱՆ Ս. ՀԻՒԼԻՒՆԵԱՆ

Գանձապահ
Մ. Յ. ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ

Նիկոմիդիա

ԾՐՋԱԶԳԵՍՏԸ

(ՆՈՐԱՎԷՊ ՏԵՂԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ)

(Շար. Նոյեմբ. 28ի թիւէն և վերջ)

Գ.

Աշնան տատասկաշունչ քամին կը փչէր ուժգնութեամբ։ Արեւը սեւ ամպերու ներքեւ պահուըտած, համատիեզ տխրութիւն մը կը սփռէր կարծես վերէն։ Անշուք կահերով պարզ սենեկի մը մէջ պառկած էր Սաթենիկ՝ աչքերը մարած, շրթները մերկացած իրենց վարդի գոյնէն, դէմքը դալկահար։ Մայրը, Տիկին Իսկուհի, սնարին մօտը նստած և թաց աչքերը անսահման գորովով աղջկանը վրայ յառած, ...

... անոնց հաւատքը աւազի վրայ հիմնուած չէ, յոյսերնին ալ շուտով չեն բեկաներ։ «Աստուած կ'ողորմի» ըսած էր Տիկ. Իսկուհի և վաղուանին համար փոյթ չէր տաներ։

Յունվարի վերջերն էր, սաստիկ ցուրտ մը կար, ձիւնը առատ առատ կը տեղար դուրսը և Սաթենիկի պատուհանը լեցուցած էր։ Ս. Սարգսի շաբաթն եկած հասած էր, այն շաբաթն, որուն երբեմն սրտայուզութեամբ և անձկանօք կ'սպասէր դերձակուհին։ Պարագաները հիմակ որքա՜ն հակոտնեայ էին իրարու։ Յոյսերով գեղուն, նորածիլ տարփանքով օժտուած սիրտ մը դատարկացած՝ անէութեան դատապարտըուած էր։

—Մա՛յր, ըսաւ Սաթենիկ գլուխը բարձին վրայ տնկելով, որուն բակուած ճոխառատ սեւ մազերը վտիտ դէմքին մեռելատիպ ճերմակութեանը հետ հակադրութիւն մը կը կազմէին, մա՜յր, վաղը Ս. Սարգիս է, անանկ չէ՞։

Ու գլուխը նորէն տխրօրէն բարձին վըրայ ձգելով քմծիծաղ մը, որուն վրայ մահը կարծես իր դրոշմը խարած էր, ծաղկատի աղջկան շուրթները կծկեց, խօսիլ ուզեց բայց չկրցաւ. հեծկլտուքներ դուրս թափթփեցան խորտակուած սրտէն; ...

...

Երբեմն կեանքի մէջ կը բաղխինք անանկ արտասովոր ու անակնկալ դէպքերու, որք կարծեցնել կուտան թէ գիպուածն ալ, իր անողոք կամքին նման, բարեհաճութեան հանդրուաններ ունի։ Վարդան Զմիւռնիայէն գալով դէմ ելած էր իբր անթառամ վարդ մը Սաթենիկի շրջազգեստը, որ անոր սրտին մէջ զարթուցած էր վաղանցուկ տրփիի մը քնքուշ յիշատակը և ահա ամէն բան մոռնալով եկած իր նշանածին ոտքերը ինկած էր։

—Սաթենի՛կ, Սաթենիկ, ներէ՛ ինծի ներէ՛, կը պոռչտար Վարդան մտացնոր։ Հիւանդը այս տաք զգացումներէն ուշաբերելով աչուըները կէս մը բացած նուաղուն նայուածք մը ուղղեց այնքա՛ն անուշ, այնքան յափշտակիչ որ երիտասարդը ոտքէն մինչեւ գլուխը սարսաց ելեքտրական հոսանք մը կրելու նման։

—Շա՛տ ուշ եկար, հծծեց մանկամարդ աղջիկը աչուըները նորէն գոցելով.

—Չէ՛, չէ՛, դուն պիտի ապրիս և ապացոյցը ան է որ Աստուած իմ դէմս հանեց Հօռօփը։ Անկէ իմացայ, իմին աղուոր Սաթենիկս, իմ երեւակս քաշածներդ, ...

...

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ
Գ. Փ. ՋՈՒԲՈՒՐԵԱՆ

9 Ղալաթիա Քօմիսիօն խանին դիմացը Թիւ 9

Սակարա՛ի ու դրամական գործողութիւնք կը կատարուին զանազան կերպով, կը ծախուին երկաթուղւոյ քուբոնները ու Վարագայի թուղթեր, կտրոնները կը վճարուին ամենափոքր զեղչով, փոխանակաւոր ամեն տեսակ արժեթղթոց առուծախ ու ամեն տեսակ վիճակաւոր արժէթղթոց սկիզբէն մինչեւ վերջի վիճակահանութեանց պաշտօնական ցուցակներէն վիճակներ կը քննուին։ Ծախուած արժեթղթոց թիւերը մասնաւոր տետրակի մէջ արձանագրելով՝ կարեւոր շահերը անմիջապէս իմաց կը տրուին։ Գաւառներէն յանձնարարութիւնք փութով ու զանազան կերպով կը կատարուին, բաւ է որ փոխարժէք կամ արժէթուղթ միասին խրկուին։

Տեղեկութիւններու պատասխանի համար թղթատարի ծախքը պէտք է միասին ըլլայ։

361 1–8

ԱԶԴ
ՏՕՔԹՕՐ Կ. ՃԷՐՐԱՀԵԱՆ
ՎԻՐԱԲՈՅԺ, ԲԺԻՇԿ, ՄԱՆԿԱԲԱՐՁ

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԴԱՐՄԱՆ
ՋՂԱՅԻՆ ԵՒ ԳԱՂՏԱԿԱՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Պատիւ ունի յայտարարել արգոյ հասարակութեան թէ՝ բնակութիւնը Թօփ-Հանէ, Պօստան-Պաշի ճամբէսի, Եէնի-Չարշի 209 թիւ ՕՒԱՔԵԱՆ դեղարանի վրայի տունն հաստատած ըլլալով, ամեն օր առաւօտէն մինչեւ ժամը 6, իրեն դիմող հիւանդները դարմանելու պատրաստ է։ Նաեւ ի Պեշիքթաշ Քէօյ-Իչի այրած տեղը նորահաստատ ՕՍՄԱՆԻՅԷ անուամբ Ռուբէն Գօլանճեանի դեղարանին մէջ ամեն չորեքշաբթի եւ կիւրակէ օրերը ժամը 7էն մինչեւ 10 իրեն դիմող կարօտ հիւանդներն ձրիաբար պիտի դարմանէ։

303 6–6

ԴՐԱՍԵՆԵԱԿ
ՓՈԽԱՆՈՐԴՈՒԹԵԱՆ

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԷՖ. ՊԷՅԱՋԵԱՆ

Որ Օսմ. դատարանաց քաղաքային, պատժական և առեւտրական ճիւղերուն մէջ երկոտասան տարիներ անդամութեան պաշտօններ վարելէ յետոյ վերջին տարիներս փաստաբանական գործերով կ'զբաղէր, իւր գրասենեակն հաստատած է ի Պոլիս։

Կ'ստանձնէ Կ. Պոլսոյ և մերձակայ գաւառաց մէջ Օսմ. քաղաքային և առեւտրական դատարանաց, վարչային ժողովոց եւ մահքէմէի շէրիյէի առջեւ տեսնուելիք ամեն կարգի դատերու (պիտայէթ, իսթինաֆ, թէմեիզ), ինչպէս նաեւ մեր Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ տեսնուելիք դատերու փոխանորդութիւն և դատական ամեն տեսակ գրութեանց պատրաստութիւն։

Կ'ընդունի գաւառներէ յղեալ իսթինաֆի և թէմեիզի վերաբերեալ գործեր և դատական և Օսմ. ուրիշ ամեն Նախարարութեանց մօտ հետամտութեան կարգի (թաագիպաթ) յանձնարարութիւններ։

Մասնաւոր պայմաններով կը հայթայթէ դատական ծախսն և փոխանորդութեան վարձքն այն տեսակ դատերու, որք սուղ միջոցի մէջ յաջողութեամբ վերջ գտնելու ապահովութիւն ունին։ 17

Դիմել. Բիւչիւք Ապպուտ խան, Թիւ 4, Մարքուչճուլար-Իչի, Ստամպոլ։ 27–60

«Անատոլուզեան» շոգենաւը, Նաւապետ Հէյանս, Լիվրբուլէն ատտ հասաւ ընդհ. վաճառքով։

Գործակալ Անատոլուզեան ընկ. Ընկ.
ԷՏ. ԼԱՖՈՆՏԷՆ

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՒ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսաի շահանէճէ ալընաճագ օլան չուգա վէ ապանըն գաւարը գալթիսի քեանունը էվվէլը րումինին 9րնճը չարշէնպիհ կիւնի վիրէճէկինտէն իժաեա թալիպ օլանլարըն եէվմը մէզքիւրտէ սաաթ 6տան նիհայեթ 9ա գատար Խազինէի ճէլիլէյէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

1 քեանունի էվվէլ 308 2–3

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Ֆէս Փապրիգաի Հիւմայուն ալթկեանհարընտան հասըլ օլուպ մէվճուտ վէ միւթէզայիտ օլարագ Ֆիրուխթ օլունաճագ 10 գալէմ ճէման 18,000 քիլոյի գըրէէ միւթէնէվի գապա վէ ինճէ Ֆէս վէ չուհա պուրասը վէ սայիրէնին պիր պիրի իւզէրինէ պէհէր գըյէսի 26 փարատա թալիպի հօհաէսինտէ օ.ոուզուլնատան Ֆիի մէզքիւրըն զամմը իլէ իհթիլաեա թալիպ օլանլարըն թարիխը իլանտէն իթիպարէն 3 կիւնէ գատար մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ դայիրէսինէ կէլմէլէրի։ Նօ. 51 1–3

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱ

Վիճակ 31 Հոկտեմբեր 1892

ՊԱՀԱՆՋՔ

	Օսմ. Ոսկի	
Բաժինք չվճարուած	5.500.000	
Սնտուկ ի Կ. Պոլիս	1.456.962	84
» ի մասնաճիւղս	458.702	58
Գանձերի փոխանակագիրք	6.675.519	70
Ընթացիկ հաշիւք կայսերական գանձուն—«պարտականք»	1.482.440	94
Ընթացիկ հաշիւք զանազանք — պարտականք	3.453.857	36
Փոխատուութիւնք արժեթղթոց և վաճառոց վրայ	2.523.894	87
Յնչարժ և շարժական գոյք	64.418	64
Զանազանք	99.084	61
	21,714.551	54

ՊԱՐՏՔ

	Օսմ. Ոսկի	
Դրամագլուխ	11.000.000	
Պահեստք ի շրջաբերութեան ի Կ. Պոլիս և ի մասնաճիւղս		
Վճարելի փոխանակագիրք	912.246	
Ընթացիկ հաշիւք կայսերական գանձուն—«պահանջողք»	1.573.729	81
Ընթացիկ հաշիւք զանազանք—«պահանջողք»	5.495.889	20
Դրամական աւանդք որոշ պայմանաժամով	1.756.289	27
Պահեստք զանազանք	439.054	57
Վճարելի շահաբաժինք	15.800	32
Զանազանք	521.542	37
	21,714.551	54

Վաւերացեալ հշտութիւնն բստ սոյ վիճակաց

Օգն. Տնօրէն Տնօրէն
ԺԻՒՍԹ. ՎՈՒԼՖԻՆԿ Լ. ԼԱ. ՖԻԻԱՆՏ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

322

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 10,695,969
ՀԱՍՈՅԹ 1891 ՏԱՐՒՈՅ 2,650,872

ՆՈՐԹՀԸՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,056,900
ՀԱՍՈՅԹ 1891 ՏԱՐՒՈՅ 1,076,800

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած բառական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար յիրենք նարկայացնել. նաև երբ ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի [illegible] համար մինչև ցարդ վճարած գումարն 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ չոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ թիւ 22 և 22 Ա սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Ց. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։

ԻԼԱՆ ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Ինշաաթը աքէրիյէ իչուն միւնագասայա գօնըլան 15000 ատէտ պանտըրմանըն գալըըըըմըզ բաքէթ կրանիթ թաշլարընըն քեանուն էվվէլին տօգուզընճը չարշանպէհ կիւնի գարարը գաթիսի ֆէրտասը 100 տէ 5 թէնզիլաթը մուգարրէր օլտուղընտան թալիփ օլանլարըն ինշաաթը աքէրիյէ տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի. Նօ. 49 2—2

Նիզամիյէ սարաճխանէ անպարընտա իմալ օլունաճագ կյէրլէր իչուն միւպայեասընա լիւզում կէօրիւնէն 28 գըլէմ միւթէնէվվի կչէա ֆիյամը մէվգուալըրի իլէ թալիպլէրի էօհտէսինէ օլուպ պէհէր կիւն միւնագասայէ իճրա օլունաճաղընտան ճըոստ վէ մըգտարըըը անլաշըլադ ֆիյաթլէրինին թէնզիլի իլէ իհալէյի թէլվիր օլանլարըն թարիխը իլանտէն իթիպարէն նիհայէթ 1 հաֆթա իրթիճալընա գատար վագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ուսումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի. Նօ. 50 2—3

Ամէն անոնք, որք կ'ուզեն ծաւալի և Չինու ճշմարիտ թէյ խմել, պէտք է դիմեն Կ. Պոլիս, Պաղչէ-Գաբու, Ճէլալ պէյ խանի կից թիւ 10 ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ և ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ վաճառատունը, որու զանազան տեսակ թէյեր թէ' տեսակի ազնուութեան, թէ' ճաշակի և հոտի անուշութեան և թէ' գիներու աժանութեան կողմանէ անհամեմատելի են։

Յիշեալ վաճառատան թէյերը Թուրքիոյ բոլոր թէյավաճառաց քով կը գտնուին ի վերև դրուած մարքայով, որու կեղծերը ելած ըլլալով պէտք է զգուշանալ։ 342 11—50

ԱՆՈՒՇԻ ՈՒ ՕՇԱՐԱԿԻ ՕՊԱՍՆԵՐ
ԱՆՈՒՇԻ ՍԿԱՀԱԿՆԵՐ, ԴԳԱԼՆԵՐ ՈՒ ՍԿՈՒՏԵՂՆԵՐ

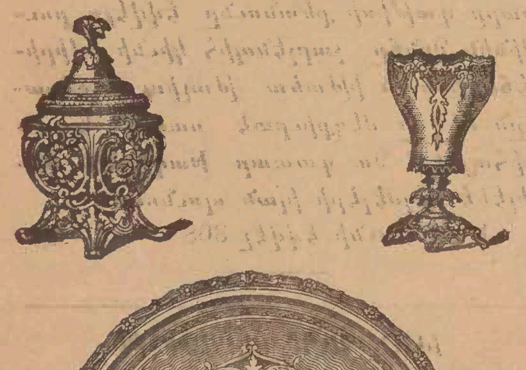

Վերոյգրեալ նիւթերն, արժլինք տեռնացի հոյ արհեստաւորաց ճարտարութեամբն, արծաթազօծեալ են հարիւր տոկոս արծաթով ու նուրբ ճաշակաւ մը պատրաստուած և բուն խսկ արծաթեայ նաօթներէն բնաւ տարբերութիւն չունին։ Փափաքողք կրնան դիմել ի Պոլիս Մեծ Շուկայ Վարագճը խան, վարի յարկ, թիւ 2, Յովսէփ Թօլեանի սենեակը։

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվէրբուլէ և Միջերկրականի միջև բանող շոգենաւք

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Փանթերա	4200	Ալֆրեդօ	3000
Ֆերոս	4000	Օռալիա	3000
Օռինլի	4000	Ներեթիս	3000
Սէսօստրիս	3250	Բերո	3000
Թիգր	3250	Լօգիւս	800
Մենիլաս	3250	Ըլեռա	800
Մարիեթթա	3250	Սէվիլ	700

«Թիպոս» շոգենաւը դէպ ի ամսոյս 26ին աստ կը սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և Ընկ. Ուիթօլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
292 31, Ճէյմս Սդրիդ Լիվրբուլ

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

Օ ՊՕՆ ՄԱՐՇԷ

ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԻՒՆՔ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԱՐԻՍԹԻՏ ԲՈՒՍԻԳՕ

ՊՕՆ ՄԱՐՇԷ վաճառատուններն իրենց նիւթերուն մէջ ունին ամենէն կատարեալ, ամենէն նոր և ամենէն վայելուչ թերբը. և ճանչցուած են իբր մեծ առաւելութիւններ ընծայող թէ տեսակի լաւութեան և թէ իրենց ապրանաց իրական աժանութեան կողմէ։

ՊՕՆ ՄԱՐՇԷի վաճառատուններն աշխարհի ամենէն ընդարձակ, ամենէն բարեկարգ և ամենէն լաւ կազմակերպուած վաճառատուններն են և կը ներկայացնեն ՓԱՐԻԶի ամենէն նշանաւոր հետաքրքրական առարկաներէ մին։

Զատրաստ նիւթերու ցուցակները, նմուշները, ալպոմներն ու օրինակները ձրիաբար կը ղրկուին խնդրողաց։

ՊՕՆ ՄԱՐՇԷ վաճառատունն աշխարհի ամեն կողմ առաքումներ կը կատարէ և ամեն լեզուով կը թղթակցի։

Մինչև 25 ֆրանք արժէք ունեցող ապրանքները (բաց ի կարասիներէ և տեղ բռնող նիւթերէ) ձրիաբար կը ղրկուին մինչև այն նաւահանգիստն ուսկից նաև պիտի ղրուին,

Այն առաքումներ որք կրնան թղթատարական հակերու միջոցաւ կատարուիլ, առանց փոխադրութեան ծախուց կ'ըլլան այնքան հակերով որքան 50 անգամ ֆրանք որ կը պարունակէ կանխիկ վճարուած յանձնարարութիւնը։

ՃԵՐՄԱԿ ԱԿՌԱՅՆԵՐ
Առողջապահութիւն Բերնի

ՊՈԹՈՅԻ ՋՈՒՐԸ | EAU DE BOTOT

կը պահպանէ ակռայները, կը սնդէ լնդերքը, կը զովացնէ բերանը։

ՓՆՏՌԵԼ ԲՈՒՆ ՊՈԹՈՅԻ ՋՈՒՐԸ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ՝ 17, Ռիւ տը լա Բէ, ՓԱՐԻԶ.
Անկիւն առալ՝ 229, Սէնդ-Օնորէ
ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ ԲՈԼՈՐ ՀՈՏԵՎԱՃԱՌԱՑ ՔՈՎ

Հարցնել նաև պօթոյի վ.ՈՆԷԿՐԸ ՏԸ ԹՈՒԱԼԷԹԸ, Նրբութեամբ և բոյրով գերազանց։

2203 Կը գտնուի ի Կ. Պոլիս, Պօն Մարշէն, 354, Մեծ փողոց Բերայի

ՃՇՄԱՐԻՏ
ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX

ԵՒ ՀԱԿԱԼՄԱՂՋԱՅԻՆ, ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ ԸՍՏ ԴԵՂԱԶԵՒԻՆ D. GUILLIÉ
Ի ՁԵՌՆ ՏՈՔԹՈՐ PAUL GAGE FILS, ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԴԵՂԱԳՈՐԾԻ
Միակ տէրն այս դեղին, 9, rue de Grenelle — St — Germain, à Paris

Աշխարհիս զանազան երկիրները յաճախ կը բերեն իրենց յատուկ հիւանդութիւններն որք տեղիկան են, որմէ առողջապահական անվարութեանց, այլ' հողին, կլիմային և բարեխառնութեան բնուրեան։

Ի Թուրքիա, այդ հիւանդութիւններն են գլխաւորապէս փայծաղի, լեարդի եւ աղեաց բորբոքումները բարախտական ալպացաւութիւնք, ճանճանքնէ եւ ժանտաթինք, ակռատեսութիւնք, բամբէ, եւ հեղահոսային հոտմախարկ, կրիք եւ ինճրուէնցա։

Այս ծանր հիւանդութիւնք, որոցմով մաճուանդ ճարել եւրոպացիները կը վարակին՝ մինչեւ օգտնելու բնակ օրլայը, յաճախ բանի անդ չեն դրուիր եւ այս ողբալի անցարծութիւնն գրեթէ միշտ վտանգ կ'ենթարկէ հիւանդաց կեանքը։

Հիւանդութիւնը սկսելուն պէս երբ անոր առաջին ատեննին յաճախակի կրկնուած մեզ եւ միանմամայն զօրացուցիչ լուծողականներով, բարախտից կզկզանքները գուրս կ'ելնեն եւ չեն կրնար վերահաստատել արեան մէջ։ մարսողական ուղիները կը զօրանան, ախտաւ իր ժանտացութեանց, բուժառուին ազդեցութիւնը կը բառնայ, առաջքը կառնուի այս երկրին անտաղմ հիւանդութեանց, որ այնման յաճախադէպ են եւ այնման վտանգաւոր։

Այսման փափագելի արդիւնք ձեռք բերելու համար մէկ դարման մը կայ որ եօրտնասուն եւ հինգ տարիէ հետէ ի կիր կառնուի ճանաչողական երկրաց մէջ, որպիսիք են հարաւային Ամերիկա, Հնդկաստան եւ Ալժէրի, եւ արմատական բուժումներ յաճախ կը բերէ, նոյն իսկ ամենէն յուսաբեկ պարագաներուն մէջ։

Այս բանիգին դարման' տոքթոր GUILLIÉ Ի ՀԱԿԱԼՄԱՂՋԱՅԻՆ ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ԷԼԻՔՍԻՐՆ Է։

Այս ԷԼԻՔՍԻՐ բարերար ազդեցութիւն ունի միշտ։ Իբր լուծողական, չի ակարացնել զաս, որովհետեւ կ'ընեն այս կարգի ուրիշ դեղեր, թէ զօրացուցիչ եւ թէ զովացուցիչ է. կ'օգնէ եւ կ'ուղղէ բոլոր անդամները. ուժ կուտայ զանազան գործարանաց. խիստ ծանրապահութիւն չի պահանջեր, ընդհանրական, կուզէ որ լաւ կերակուր ուտուի իրիկուան օրուան յորում կը գործածուի այդ դեղը. մասաչա տալոյ եւ զառամ ծերութեան իսկ կրնայ ծերութիւնն հաւասար յաջողութեամբ, առանց երբէք ահղի տալու եւ է դէպքին։

Գինն ի Փռանսա, շիշը 6 Ֆր. կէս շիշը 3 Ֆր. 50

ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ ԱՄԵՆ ԴԵՂԱՐԱՆԱՑ ՄԷՋ

ՓԱՌԻՉՈՒՌ ՄՈՒՃԱԿ
(ԼԱՍԹԻՔ)
ԵՒ ՄԱՆԹՕ ՄՈՒՇԱՄՊԱ

ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ՌԻՊԸՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Մայրաքաղաքիս մէջ երկար ատենէ ի վեր ճանչցուած է, թէ մեր քաուչուէ մուճակները կը գերազանցեն հրապարակիս վրայ գտնուածները թէ' իրենց ճաշակաւ եւ թէ հաստատուն գուտ կառուցուածքով։

Այս անգամ մեր յաճախորդաց փափագանաց համեմատ ընտիր բրդեղէն կերպաս եւ զուտ կաուչուքէ շինուած խիստ ձեւաւոր և գիմացկուն մանթօ բերել տուած ենք։

Ինչպէս գործարանիս մուճակները նոյնպէս մանթօները ուրիշ գործարաններու շինուածին 2-3ը կը հինցունէ եւ մէջը բնաւ ջուր չառներ։

Մեր մուճակներուն ներսի կողմ, կէիս մը եւ գուրսի կողմը առիւծի պատկերը դրոշմուած է, եւ կը վաճառուին բոլոր քաուչուէ մուճակ ծախողներու քով։ Իսկ մանթօները օձիքին ներսի կողմը կը գտնուի առիւծի եւ կշիռի նշանները, և կը ծախուի ի կեդրոնատեղին, ինչպէս նաև ի Զմիւռնիա Արսաստա շուկան, Հանըմլաստէ Բրիֆաթ էֆ.ի քով և ի Սելանիկ պէդեսթէն Շուկան գաֆաֆ Աճմէտ Սէմիշ Օղլուի քով։ Կեդրոնատեղին է, Կ.պոլի-, պաղճէ-Գապու Գօժաման օղլու խան դրան կից թիւ 1 մթեանոցը։ 226

COMP. RUSSE
DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 7 19 Օտեսայի ուղղակի, ժամ 2ին յետ միջօրէի։
Գշ. 8 20 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի առուլհանդակ ժամ 5ին յետ միջօրէի. Պիրէէն Ճամբով,
Դշ. 9 21 Սեվաստոպոլի ուղղակի առուլհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։
Եշ. 9/21 Պաղըհանդակ դէպի Պոզք Աղեղ Նաւահանգիստները մինչև Բաթում. առաւօտեան ժամը 11ին։
Ուր. 10/22 Օտեսայի առուլհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Սբթ — Դեկտ. 8/20, երկշաբթի օրը կ դէպ կէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները ձեւնովեւ, պէտրը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիպոլի Պէյրութ, Եաֆա, և Բոր-Սայիտ գալով շոգենաւ։ 12

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Որոց ամիսը երկու անգամ կը բանին Լիվըրբուլէ և Արեւելեան միջև

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Ալճէրիա	7718	Գազալօնիա	4845
Էդրուրիա	7718	Պօթնիա	4531
Սէրվիա	7391	Սամարիա	3574
Ուբրանիա	7268	Մարաթոն	2408
Բադքնիա	5587	Ատլաս	2393
Սէֆալոնիա	5517	Սարտինիա	2166
Կալլիա	4809	Թարիֆա	2246
Սիթիա	4557	Բալդիկա	2144
Այթէքա	2.43	Ֆիրէնճեսա	899
Փէլինար	1876	Մալդա	1855
Շէլթրիակ	1614		

«Թրինիտատ» շոգենաւը, նաւապետ Պաքօն, աստ հասաւ։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ջ. ՃՈԼԻ Գործակալ
Thomas C. Joly
Ալէքսանտր խան թիւ 11 Ղալաթիա
17

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Ա. ՇԹԱՅՆ
ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ՀԱՆԴԵՐՁՆԵՐՈՒ

Մարդոց, Տղայոց, Կանանց, Օրիորդաց և փոքրիկ աղջկանց համար

Գարաքէօյի հրապարակը, Թիւ 20, մեծ վաճառակուն Պորսայի և Նէնի ժամի փողոց, Թիւ 8, Թիւնէլին մօտ։ Աշնան եւ ձմրան եղանակներուն համար մեծաքանակ հանդերձներ բերուած են ՄԱՐԴՈՑ, ՄԱՆՉԵՐՈՒ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ ՀԱՄԱՐ

Վերջին նորելուկի ձեւերուն այնքան ճոխ և բազմազան մէկ ընտրութեամբ որ արանշացում պիտի առթէ որչափ ընտիր ճաշակի, տեսակի և դիմացկունութեան նոյնչափ ալ հանդերձներու գնոց գերագոյն աժանութեանն կողմէ։

Կանանց, օրիորդաց և փոքր աղջկանց զգեստներու ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՏԻՒՂԸՐ որք կը պարունակեն մեծաքանակ մանթօներ, բաճկոններ, բէլըրիններ (ժաքէնէզ մետաքսեայ աստառով և առանց աստառի), սուգի զգեստներ, ուղեւորութեան մանթօներ, անձրեւանոցներ, երկար և կարճ վերարկուներ, թաւշապատ և մուշտակաւոր ժաքէթներ մուշտակաւոր ռօթոնտներ, ինչպէս նաեւ մեծ մթերք օրիորդներու, փոքր աղջիկներու և մանուկներու համար, ամենաբնտիր ճաշակով և վայելչութեամբ։

Գիները շարժմանէ վերջով հաստատ են 354

OREZZA

Համեղային ջուր երկաթախառն բրաւածով, ամէնէն հարուստ երկաթի եւ ածխաթթուի մասին:

ԱՅՍ ՋՈՒՐ ՄՐՑԱԿԻՑ ՉՈՒՆԻ
ՍՏԱՄՈՔՍԱՑԱՒԵՐՈՒ—ՏԵՆԴԵՐՈՒ—ՔԼՈՐՈԶԻ—ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԵԱՆՑ
ԵՒ ԱՐԵԱՆ ՆՈՒԱԶՈՒԹԵՆԷ
ՑԱՒԱՑ ԵՒԱՆ ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ ԲՈՒԺՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԵՒ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՀԱՏԵՂԻ ԿԱՐԱՍԵԱՑ
ՀԻՄՆԵԱԼ ԼՕԺԷՆ ՈՒԱԲԱԲՈՐ ՊԵՅԻ ԿՈՂՄԷ

Բերա, Սաքըզ Աղաճ փողոց Թիւ 21, Լիւքսէմպուրկի բաղանեաց մօտ
Կալաթա, Վօյվոտա փողոց, Կիւմիւշլիւ խան, Ֆրանսական նամակատան դէմը

Խանութս վաճառման մասնաճիւղ վարիչ Ալիք դրին

Եթէ ունիք նիւթ մը ունիք վաճառելու հանրային աճուրդով կամ սակարկութեամբ։
Եթէ կուզէք օգտուիլ լաւ առիթներէ։
Եթէ պէտք ունիք ծախու նիւթերու վրայ կանխավճարներու։
Եթէ կուզէք ամենայն ապահովութեամբ աւանդ դնել կարասիներ, արկղներ, ծրարներ, գաշնակներ, պատկերներ, կառքեր, արծաթեղէնք եւ ապրանքներ։
Եթէ ունիք ծրարումներ, առաքումներ, մաքսէ հանելիք ապրանքներ։
Եթէ կուզէք ծախել կամ գնել անշարժ կալուածներ։
Եթէ կուզէք վարձու տալ ձեր տուները կամ յարկերը։
Եթէ կուզէք տուներ կամ յարկեր վարձել։
Եթէ կուզէք օգտակարապէս մատակարարել ձեր անշարժ կալուածները։
Եթէ կուզէք ապահովագրել ձեր շարժուն և անշարժ կալուածները լաւ պայմաններով։
Դիմեցէ'ք վերոյիշեալ վաճառատունն

Ծանօթ. — Վաճառատան կանոնագիրը հասարակութեան տրամադրութեան տակն է։ 227

ՇԻՐՔԷԹԻ ՀԱՅՐԻՅԷ
ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ
1892 Նոյեմբեր 19էն սկսեալ մինչև Յունվար 15

(Բաց՝ կիրակի օրերէն) Եւրոպական եզերքէն կամուրջ իջնող շոգենաւուց երթեւեկութիւնք

Ժ. Վ.

2 15 Եէնիմ. Մեզար. Պէօյ. Թարապ. Եէնիք. Գայաճ. Ռ. Հիսար (Ռ. Հիս. եւ շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի) 39
2 50 Ռ. և Ա. Գավագ Եէնի մ. Մեզարպ. Պեօյք. Թարապ. Պէյլէրպ. և անկից Ասիական եզերքներէն մինչև Գանտիլլի և Օրթաք պիտի հանդիպի։ (Գանտիլլի շոգ. ին պիտի հաղորդակցի)։ Ուրբաթները 2 35ին ըլլալ է գալ Վանիք. Չէնկ. Պէյլէր. Գուզկ. Պէշիքթաշ. 20
3 — Եէնիմ. Մեզար. Պէօյիւք. Թարապիա Եէնիք. (Եէնիք. շոգ. ին կը հաղորդակցի)։ 37
3 30 Եէնիք. Ամէն. Միրկ. Պայաճ. Ռ. Հիսար Պէպէք Առնաւ. Գուրչ. Օրթաք. Պէշիքթաշ 19
4 15 Եէնիմահալլէէն Մեզար. Պեօյիւքտ. Թարապիա Եէնիք. Ամէնէս Միրկ. Պայճ. Ռ. Հիսար. Պէպէք Պէշիկթաշ. Պէպէքի շոգ. ին կը հաղորդակցի ուրբաթ օրերը Առնաւ. Գուրչ. Օրթ. 38
5 — Ա. Գավ. Մեզար. Պէօյք. Թարապ. Եէնիք. Միրկ. Պայաճ. Ռ. Հիսար. Պէպէք. Առնաւ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 22
6 15 Եէնիմ. Մեզր. Պէօյիւք. Թարապ. Պէյքօզ Եէնիք. Գանլճ. Պայաճք. Ռ. Հիսար Պէպէք Առնավ. Պէյլ. Օրթաք. Պէշիկ. 42
7 — Եէնիմ. Մեզար. Պէօյիւքտ. Թարապ. Պէյքօզ Բուշլ. Եէնիք. Միրկ. Գանլճ. Ռ. Ա. Հիսար Գանտ. Առնաւ. Չէնկէլք Պէյլէր. Օրթաք. Գուզ. Պէշիկ. Խասք. 23
8 — Ա. ԿՐ. Գավաղ Եէնիմ. Մեզար Պէյք. Թարապ. Եէնիք. Ամէն. Միրկ. Ռ. Հիսար Պէպէք Առնավ. Գուրչ. Օրթաք. Պէշիք. 19
10 15 Ա. Գավ. Պէօյ. Թարապ. Եէնիք. Միրկ. Ռ. Հիսար Առնավ. Օրթաք. Պէշ. 33

Եէնիքէօյէն կամուրջ իջնող շոգենաւք

2 45 Եէնիք. Ամէնէս Միրկ. Պայճ. Ռ. Հիսար Պէպէք Առնավ. Գուրչ. Օրթաք. Պէշիք. 28

Պէպէքէն կամուրջ իջնող շոգենաւք

2 15 Պէպէք Առնվ. Գուրչ. Օրթաք. Պէշիք. 32
2 45 Պէպէք Առնավ. Գուրչ. Օրթաք. Պէշիք. 23
2 45 Օրթաքէն ուղղ. կամուրջ [բացի ուր. է] 25
3 15 Պէպէք Առնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք 23
4 — Պէպէք Առնավ. Գուրչ. Օրթ. Պէշիք. 19
4 25 Օրթաքէն ուղղ. կամրջ. բացի ուր. է 20
4 45 Պէպէք Առնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիկ. Գապաթ. բացի ուրբաթէ 37
5 15 Պէպէք Առնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. բացի ուրբաթ օրերէ 28
6 — Պէպէք. Առնվ. Գուրչ. Պէշիք. 32
10 15 Պէպէքէն ուղղակի կամուրջ ուրբները 20 վայրկեան առաջ 38

Ասիական եզերքէն կամուրջ իջնող շոգենաւք

2 15 Վանիք. Չէնկ. Պէյլր. Գուզկ. 33
2 — Պէյքօզ Բուշլ. Չուբ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Օրթք. (Գանտլ. պիտի հղրդկցի) (Ուրբաթները բացի Օրթաք. էն Վան. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ.) 25
2 35 Պէպէք Գանտ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզ. Պէշիք. [բացի ուրբաթէ] 42
2 45 Պէյքօզ Բուշլ. Եէնիք. Գանլճ. Պայճ. Ռ. Ա. Հիսար Գանտ. Առնվ. Չէնկ. Պէյլ. Օրթ. Գուզ. Խասք. Պէշիք. Գալ. 1
3 35 Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկլ. Պէյլր. Գուզկ. Պէշիք. 33
3 30 Պէյքօզ Բ. Պաշճէ Չպուգ. Գանլճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Օրթաք. [Գանտիլլի շոգ. ին կը հաղորդակցի. ուրբները 3 15ին Վանիք. Չէնկէլք. Պէյլէր Գուզկ. Պէշիք. 20
4 25 Գանտլ. Վանիք. Չէնկլր. Պէյլէրպէյ Գուզկ. Խասք. բաց ի ուրբաթէ 39
4 45 Պէյքօզ Բուշլաճ. Չուպգ. Գանլճա Ա. Հիսար Գանտ. Պէշիք. (Գանտիլլի շոգենաւուն կը հաղորդակցի, ուրբաթները Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. պիտի հանդիպի) 25
5 25 Գան. Վան. Չէնկ. Պէյլ. Գզկճ. Պէշիք. [բացի ուրբաթէ] 20
7 — Միրկ. Ռ. Ա. Հիսար Գանտ. Առնվ. Չէնկ. Պէյլ. Օրթք. Գուզկ. Պէշիք. Խասք. 1
9 — Պէօյ Թարպ. Պէյք. Բաշխաճ. Չուպգ. Գանլճ Ա. Հիսար Գանտիլ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Խասք. 28
10 15 Պէյքօզ. [illegible] Ա. Հիսար Չէնկ. Պէյլ. Պէշք. [բացի ուր. է 32
10 15 Գանտիլլիէն ուղղ. կամուրջ 25
11 — Գզկնճքէն ուղ. կամրջ. (բացի ուր.) 19
11 — Չէնկէլքէն ուղղակի կամուրջ բաց ի ուրբաթ օրերէ 23
11 55 Գուզկ. Խաս. բացի ուր. է 11

(Բաց՝ կիրակի օրերէն) Կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

3 20 Պէշ. Օրթ. Առնվ Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարպ. Պէյք. Ա Գավակ։ 3
4 — Գապաթ. Պէշիք. Խասկ. Գուզկ. Օրթաք. Չէնկ. Պէյլ. Առնվ. Գանտլ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլճ. Միրկ. Եէնիք. Չպգ. Պէյք. Թարապ. Պէօյ. Մեզրպ. Եէնիմ. 23
4 25 Պէշիք. Օրթ. Գուրչ. Առնվ. Պէպէք Ռ. Հիսար. Պայաճք. Ամէն. Եէնիք. Թարպ. Պէյիւքտ. Մեզարպ. Եէնիմահ. 42
5 15 Խասկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթաք. Պէյլ. Չէնկ. Առնվ. Գանտ. Ա և Ռ. Հիսար Գանլճ. Միրկ. 1
6 — Գապաթ. Պէշիք. Օրթաք. Գուրչ. Առնվ. Պէպէք. Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Պէյքօզ. Թարապ. Պէօյիւքտ. Մեզար. Գավակներ 19
7 — Պէշիք. Խասկ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Առնվ. Գանտ. Ռ. Հիսար Պայճ. Գանլ. Եէնիք. Թարպ. Պէօյք. 28
8 — Պէշիք. Օրթ. Առնավ. Պէպ. Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարպ. Պէօյ. Մեզար. Ա. Գավակ։ 33
9 45 Պէշիք. Օրթաք. Գուրչ. Առնվ. Պէպէք, Պէպէքէն Եէնիմ. գացող շոգենաւ հետ կը հաղորդակցի, ուրբները 20 վայրկեան առաջ պիտի մեկնի 38
10 5 Պէշիք. Պէպէք Ռ. Հիսար Պայաճ. Միրկ. Ամէն. Եէնիք. Թարապ. Պէօյք. Մեզարպ. Եէնիմ. (ուրբները 10 վայրկեան առաջ) Օրթաք Գուրչ Առնավ։ 39
10 45 Ռ. Հիսար Պայաճ. Միրկ. Ամէն. Եէնիք. Թարպ. Պէօյիւքտէրէ Մեզար. Եէնիմ. (ուրբաթները չկայ) 20
11 20 Եէնիք. Թարպ. Պէօյ. Մեզպ. Եէնիմ. 38
11 35 Պէպէք Ռ. Հիսար Պայաճ. Միրկ. Ամէն. Եէնիք. 19

Կամուրջէն Արնաւուտքէօյ երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

4 15 Կամուրջէն ուղղ. Պէպէք բացի ուր. է 37
4 35 Ուղղ. Պէպէք բացի ուրբաթէ 28
10 35 Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Առնավ. Պէպէք Գանտ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլճ. Միրկ. Եէնիք. Բ. Պաշճ. Պէյք. բացի ուր. է 1
11 15 Գապ. Պէշիք. Օրթ. Գուր. Առնավ. Պէպէք Ռ. Հիսար. Պայաճք Եէնիք. 28
11 45 Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Առնվ. Պէպէք 23
12 15 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Առնվ. 33
Այս շոգ. օրը գէշ եղած ժամանակ մինչև Գուրչ. պիտի երթայ։

Կամուրջէն Ասիական եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

3 — Ուղղ. Ա. Հիսար. բացի ուր. է 33
3 15 Խասկ. Գուզ. Պէյլ. Չէնկէլ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլճ. Չըպուգլը Բ. պաշճէ, Պէյքօզ 25
3 45 Կամուրջէն Հիսար Գանտ. բացի ուրբ. է 39
4 50 Ուղղակի Գանտլ. բացի ուր. է 20
8 45 Խասկ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ Գանտլ Ա. Հիսար Գանլճ. Բ. պաշճէ Պէյքօզ բացի ուրբաթէ 32
9 30 Պէշիք Գուզկ. Պէյլր. Չէնկլ. Վանիք. Գանտլ. 25
10 20 Պէշիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլճ. Չպուգ. Բաշլ. Պէյք. Մեզարպ. Ռ. Ա. Գավակներ. 37
10 30 Պէշիք. Պէյլր. Չէնկ. ուր. օրերը Խասք. Գուզ. Առնվ. Գանտլ Ռ. և Ա. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Պէօյիւք. 3
10 40 Խասկ. Գուզ. (բացի ուրբաթէ) 19
11 — Պէշիք. Գուզկ. Պէյլր. Չէնկէլքէօյ Վան. Գանտ. Պէպէք Գանտլ. չպիտի հանդիպի ուրիշ շոգենաւի հետ (Ուրբ. օրերը Խասկ. պիտի հանդիպի) 12
11 22 Գանտլ. Ա. Հիսար Գանլճ. Բաշլ. Պէյքօզ (ուրբթ. Գուզկ.) 25
11 35 Խասկ. Գուզ. 11
11 45 Գապ. Գուզ. Պէյլ Չէն Վանիք. Գանտ. Այս շոգ. օրը գէշ եղած ատեն մինչև Վանիք. պիտի երթայ։ 32

ԽԱՍԳԻՒՂԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒ

Խասգիւղէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Խասգիւղ
— —		— —	
— —		— —	
— —		— —	
— —	7 5	— —	7 10
— —	8 Պէշիք.	2 45 Պէշիք.	8 15 Պէշիք.
— —	8 30 Վ. ատ.	— —	9 5
2 30	8 50 Պէշիք.	— —	9 50
3 — Պէշիք.	9 30	3 15 Վ. ատ.	10 15 Պէշիք.
3 30	10 — Ֆէրգ.	3 20	10 30 Ֆէրգ.
3 45 Ֆէրգ.	10 15 Պէշիք.	3 50	10 40 Գզկ.
4 10	10 40	4 45 Պէշիք.	11 —
4 40	11 — Խասգ.	4 30 Ֆէրգօթ	11 30 Ֆէրգ.
5 — Վ. ատ.	11 — Ֆէրգ.	5 1[illegible] Վ. ատ.	11 35 Գզկ.*
5 30 Ֆէրգ.	11 20	5 45 Պէշիք.	11 50
6 —		6 15 Ֆէրգ.	— —
6 30 Պէշիք.	12 5	6 25 Պէշիք.	12 10

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Խասգիւղէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Խասգիւղ
— —	—	— —	6 25 Պէշիք.
— —	7 — Պէշիք.	— —	7 10
— —	8 — Պէշիք.	— —	8 20 Պէշիք.
— —	8 20 Վ. ատ.	— —	9 5
— —	9 — Պէշիք.	— —	9 45
2 30	9 30	2 45	
3 20	10 — Ֆէրգ.	3 20	10 15
3 45 Ֆէրգօթ	10 15 Պէշիք.	3 15 Վ. ատ.	10 30 Ֆէրգ.
4 —	10 40	4 30 Ֆէրգօթ	10 40
4 10	11 Ֆէրգ.	4 40 Պէշիք.	11 30 Ֆէրգ.
5 30 Ֆէրգօթ	11 10	5 15 Վ. ատ.	11 20
5 15	11 45	5 30 Պէշիք.	11 50
6 —	12 5	61[illegible] Ֆէրգ.	12 10

* Այս երթեւեկութիւն ուրբաթ չըլլար և. Տօն օրերը տեղի չպիտի ունենայ։

ՀԱՐԷՄ ԽՈՒԿԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԸ

3 30 Հարէմէն Սկիւտար (բաց ի կիրակիէ)
4 30 » »
10 40 » » (բացի ուր. և կիր. օրերէ)
11 25 » » (ուր. և կիր. ժ. 10 45ին)
3 — Կամուրջէն Հարէմ Սկիւտար (բացի ուր և կիր)
4 — Կամուրջէն Հարէմ Սկիւտար
10 10 Կամուրջէն Հարէմ անտի Սկիւտար (բացի ուրբաթ և կիրակի օրերէ]
11 10 Կամուրջէն Հարէմ անտի Սկիւտար (կիրակի և ուրբաթ օրերը ժ. 10 30ին).

ԽԱՍԳԻՒՂԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԽՈՒԿԼԷՍԻ
ԵՒ
ԳԱՍԸՄՓԱՇԱՅԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՆՈՆԱՒՈՐ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ԺԱՄԵՐԸ

3 45 Խասգիւղէն Գասըմփաշայ Սիրքէճի
5 30 Խասգիւղէն Սիրքէճի
10 — Խասգիւղէն Սիրքէճի
11 — Խասգիւղէն Սիրքէճի

4 30 Սիրքէճիէն Խասգիւղ
6 15 Սիրքէճիէն Գասըմփաշայ Խասգիւղ
10 30 Սիրքէճիէն Խասգիւղ
11 30 Սիրքէճիէն Գասըմփաշայ Խասգիւղ

Ծան. — Օդը մրրկալից եղած ատեն, շոգենաւերն գանուած տեղը պիտի մնան։